

Dünya iki yeni sürpriz karşısında

Rusya ile Almanyanın Lehistanı taksim edecekleri bildiriliyor

Alman-Sovyet paktından sonra Sovyet-Japon ademi tecavüz paktı imzalanıyor

Rusya ile Almanya arasındaki gizli anlaşma

Bir kısım arazi de Lehistan bırakılacak ve bu küçük devlete tampon vazifesi gördürülecektir

Sovyet gazetelerinin neşriyatı

Moskova, 15 (A.A.) — Polonyanın uğradığı seri askeri mağlubiyeti mevzu bahis eden Pravda gazetesi, bunu birçok milletlerden mürekkep olan ve Ukranyalılarla Beyaz Rusların yüzde 40 nisbetinde bir ekalliyet teşkil ettikleri bu memlekette kıyasatlı bir ekalliyet politikası takip edilmiş ve muhtelif unsurların biribirlerine bağlanmamış olmasına atfediyor ve diyor ki:

«İşte Polonya devletinin zaf sebebi ve askeri mağlubiyetinin de hakiki amil budur.»

Romanın tefsiri

Roma, 15 — Pravda gazetesinin makalesini tefsir eden Roma radyosu şunları söylüyor:

«Pravdanın makalesi Londrada endişe tevliid etmiştir. Bu makale Polonyanın taksimi ihtimalini ortaya atmaktadır.»

Berlinden verilen haber

Londra, 15 (Hususi) — Berlinden Nevyorka verilen bir habere göre Almanya ve Rusya arasında Lehistanın taksimine müteallik bir anlaşma mevcuttur.

Bu anlaşma mucibince Lehistan ortadan tamamen kaldırılmıyacaktır. Eskiden Almanyaaya aid olan vilâyetler tekrar Almanya tarafından, Ukranya ve Beyaz Rusya ise Sovyetler tarafından ilhak edileceklerdir.

Krakov mıntakası ile diğer bir parça arazi Lehistan kalacak ve Lehistan bu vaziyette iki devlet arasında tampon vazifesini göreceklerdir.

Polonyalılar ne diyorlar ?

Moskova, 15 (A.A.) — Reuter: Polonya sefaretî memurlarının Moskova'yı terketmeğe hazırlanmalarına dair dolayan sayıalar buradaki salâhiyetkar Polonya mahfellerinde tekbiz edilmektedir. Bu mahfellerde Polonya sefiri Gryzbowski'nin pasaportunu istemediği beyan edilmektedir.

Moskovadaki salâhiyetkar Polonya mahfellerinde «Pravda»nın dünkü makalesi hiçbir endişe uyandırmamıştır. Bu mahfellerde de bazı Moskova mahfellerinde olduğu gibi mezkûr makaleye Sovyet hükümetinin Polonyadaki Ukranya ekalliyeti ile Beyaz Rusların mukadderatını alakadar eden bir beyanatı nazarile bakılmaktadır.

VAZİYET

Yakın istikbal büyük (siyasî - askerî) hâdiseler ve sürprizle doludur

Rus - Japon ademi tecavüz misakı ne demektir? - Yeni ve küçük Lehistanın hududları ne olabilir? - Amerika ne yapıyor ?

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Harb vaziyeti:

Garb cephesi: Sigfrid hattının ileri arazi-sinde Fransız büyük kit'alarının ve öncülerinin faaliyeti bilhassa Sarbrükün etrafında devam ve terakki etmiştir.

Şark cephesi: Şimali Alman ordusu sol cephede seri kit'aları Brest Litovsk'in muhitindeki tabiyeler hattına girmişlerdir. Bu mevki Vistülde bulunan Leh ordusunun tamamı geri çekilmiştir. Varşovayı şimali şarkiden ve şarktan ihata eden Alman kuvvetleri Varşovanın Vistülün şarkındaki mahfelleri olan Pragaya yanaşmaktadır. Kutna

mahsur Leh kuvvetleri çemberi cenubu şarkî istikametinde yeniden yarmağa teşebbüs etmişlerdir.

Cenub Alman ordusunun yancı kit'aları Lüblin - Lemberg yolunu kesmişlerdir.

Siyasî vaziyet:

Rusyada: Röyler ve Asositen Pres ajanslarının bildirdikleri habere göre Moskovada bilhassa İngiltere aleyhine müteveccih yeni sürprizler planlanmaktadır. Dün Molotofla Moskovanın Japon sefiri dört saatlik bir müzakereden sonra şu kararı vermişlerdir:

(Devamı 9 uncu sayfada)

Rusyada bir milyon kişi silâh altına alınıyor

Amerika Rusyadaki tebaalarını geri çağırıyor

Rus - Japon müzakerelerine aid tafsilât

Nevyork, 15 (Hususi) — Associated Press bildiriyor: Moskovada, Japon sefiri Togo ile Sovyet Hariciye Komiseri Molotof arasında cereyan eden 4 saatlik bir müzakereden sonra, Sovyet - Mongol hududunda devam edegelmekte olan ve tam mânasile bir harb hali arzeden müsademelere nihayet verilmesi ve derhal bir mütarekenin akdi kararlaştırılmıştır.

Mütareke aktedildikten sonra, Moskova ile Tokyo arasında bir ademi tecavüz paktı da imzalanacaktır.

Togo ve Molotof yarın tekrar görüşeceklerdir. Bu görüşmeyi müteakib bir tebliğ neşredilecektir.

Mevzu bahis paktın tahakkuku ile Hitler yeni bir zafer kazanmış olacaktır. Çünkü, 26 Ağustosta Alman - Sovyet ademi tecavüz paktı imzalandıktan sonra, Hitler Moskova ile Tokyo arasında da aynı şekilde bir anlaşma yapılması için çok çalışmıştır.

Bu vaziyet karşısında Londra hükümeti Japonyayı kendisine kazanmak ve Hitler'in gayretlerini âkim bırakmak üzere, Japonyaya bazı tavizlerde bulunmuştu. Şimdi İngilterenin bu gayreti boşa çıkmış oluyor.

Rusyada askeri hazırlıklar

Londra, 15 (Hususi) — Sovyet Rusyada son defa ilân edilen askeri mükellefiyet kanunu mucibince ilk kur'a

efradı bugün silâh altına çağırılmışlardır. Malûmdur ki bu memlekette askerlik yaşı 21 den 19 a indirilmişti. Dünkü davet mucibince 19 yaşındaki efrad silâh altına alınmaktadır.

Sovyet gazetelerinin neşriyatı

Londra 15 (Hususi) — Pravda gazetesi bugün yazdığı bir makalede «silâhlanmalıyız, çünkü emperyalist devletler arasında harb fiyevrisi yükseliyor» demektedir.

Moskovadaki Amerikan Sefirinin tebliği

Londra 15 (Hususi) — Moskovadaki Amerikan sefiri Rusyada bulunan Amerikan tebaalarına behemehal ikametlerinin temdidini icab ettiren sebepler yoksa memleketlerine dönmelerini tavsiye etmektedir.

Vaşıngtonda bir mülakat

Vaşington 15 (A.A.) — Hull, bu sabah Japonyanın Vaşington büyük elçisi Kensuke Horinuşiyi kabul etmiştir.

Bu görüşmeden çıkarken, Japon büyük elçisi, gazetecilere enternasyonal vaziyetin mevzuu bahsolunduğunu bildirmiştir.

Staja çağırılanların aileleriyle hükümet meşgul oluyor

Silâh altına alınan çiftçilerin tarlalarının sürülmesi ve ekilmesi temin olunacak

Ankara, 15 (Hususi) — Bir buçuk aylık staj görmek üzere silâh altına davet edilen yurttaşlarımızın ailelerinin vaziyetleri ve ihtiyaçlarıyla mahallî idare âmirlerinin yakından meşgul olmaları için âlâkâhlara talimat verilmiştir.

Bundan başka hususî müesseselerde vazife sahibi olanların vatani hizmetlerini ifadan avdetlerinde eski vazifelerine tekrar girebilmeleri için idarî tedbirler alınması Büyük Millet Meclisi mehafilinde hâkim bir arzu halindedir.

Diğer taraftan öğrendiğime göre yurdumuzda istihsal vaziyetinin en ufak bir sarıntıya dahi uğramamasını temin maksadile staj için silâh altına alınan çiftçilerin tarlalarının sürülmesi ve ekilmesi temin olunacaktır. Ziraat Vekâleti tarafından bu hususta hazırlanan bir kanun lâyhasını hükümet yakında Büyük Millet Meclisine takdim edecektir.

Sarbrük düşmek üzere

Garbta Fransızların, Şarkta Almanlar ilerledikleri bildiriliyor

Bir kısım Leh kuvvetleri Alman çemberini yararak Varşovaya geldiler, Lehliler 1.000 esir aldılar

Garb cephesinde

Paris, 15 (A.A.) — Umumi karargâh tebliğ ediyor:

«Son günler zarfında yapılan harekât kit'alarımıza Socrackin şimali şarkisindeki mıntakada ilerlemek imkânını vermiştir. Bu mıntaka 10 Eylül tarihli tebliğde kaydedilen Alman mukabil taarruzundanberi münazaa-ali idi. Kit'alarımız bu mıntakanın öbür tarafına kadar ilerlemişlerdir. Gece, topçu kuvvetleri büyük bir faaliyet göstermiş olan düşmanın mukavemetine rağmen ilk hattımızda mevzil bazı tashihat yapılmıştır.»

Paris, 15 (A.A.) — 15 Eylül sabah tebliği: Son günlerin harekâtı 10 Eylül tebliğinde bahsettiğimiz Alman taarruz hareketindenberi çarpışmaların mevzuu olan Sierkin şimali şarkî mıntakasındaki arazinin elimizde

(Devamı 3 üncü sayfada)

Şark cephesinde

Berlin, 15 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinde, Alman kışaatının cenub grupu 14 Eylül tarihinde Lüblin - Lwow yolunu geçmiştir.

Kutno civarında ihata edilmiş olan ve büyük bir şiddetle mukavemet gösteren mühim Polonya kuvvetleri, dün bir kere daha cenubu şarkî istikametinde çemberi yarmak istemiş. Bu teşebbüs te akim kalmıştır.

Vistülün şarkında şimalden inen Alman kışaatı Varşova mülhakatından Pragaya şarktan ve cenubu şarkiden yaklaşmaktadır. Bu mıntakada ihata edilmiş olan Polonya kuvvetlerinin de şark istikametinde çemberi yarmak teşebbüsleri keza akim kalmıştır.

Brest - Litovsk üzerine yürümekte olan

(Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Anlaşılmıyan meseleler

Yazan: Muhittin Birgen

Lehistan, Alman ordularının ani ve seri olduğu kadar şiddetli tazyiki altında, hattâ kuvvetli bir müdafaa cephesi tesisine dahi muvaffak olamaksızın çığnıp gidiyor. Harbin şimdiye kadar cereyan tarzı, Lehilerin hattâ herhangi bir strateji hareketi hazırlamış olmaksızın yola çıkmış bulduklarını gösterir. Ne narb başlarken, ne de ilk müsademelerden sonra, Lehistan orduları, kendilerine sağlam bir cephe kurup esaslı bir dövüşme tecrübesi yapamadılar. Şimdiye kadar görülen seyere nazaran Leh erkânharbiyesinin bundan böyle daha muvaffakiyetli bir mukavemet tesis edebileceğini şüpheli telâkki etmek mümkündür. Şu halde Lehistan kısa bir zamanda istilâya uğramak mevkinde bulunuyor.

Lehistan bu harbi niçin kabul etti? Yahud, Lehistan bu harbe neden dolayı böyle, kollarını sallaya sallaya yürüdü? Danzig için mi? Bu manasız olurdu: Danzig şehiri olarak Alman, liman olarak ta Lehistan için fazla ve lüzumsuzdu. Zaten, bizzat Pilsudski, Danzigi Lehistanı kabul etmek için Versailles'da çok çalıştı. Koridora gelince, Almanyanın yaptığı teklif Lehistanca kabul edilemez bir şey değildi. Bu bakımdan hükmedilebilir ki, ne Lehistan hariciyesi, bu memleketin haricî siyasetini iyi idare etmiş, ne de Lehistan erkânharbiyesi onun müdafaa hesaplarını iyi yapabilmıştır. Bugün Lehistanın çektiği ızdırıdan Leh hariciyesi de, Leh erkânharbiyesi de ayrı ayrı mes'uldürler.

★

Fakat, benim zihnimle ehemmiyetle işgal eden asıl mesele bu değildir. İki nokta var ki ben bunları bir türlü izah edemiyorum:

1 — Lehistanın da kenardan iştiraki ile, İngiliz - Fransız diplomatları aylarca Rusya ile konuştular. Bu konuşmaların mevzuu, Almanyanın bir tecavüzü halinde Rusyanın Lehistanı yardımı idi. Lehistan Rusyanın yardımı demek, Rus ordularının Leh ordularıyla birlikte düşmana karşı cephe almaları demektir. Halbuki, daha ilk günden son güne kadar, Lehistanın bu hususta değişmiş bir görüş tarzı vardı: Rus ordusunun Leh topraklarına girmesine muvafakat etmemek. Okuyucularımız pek iyi hatırlarlar ki biz de İtalyanlar hep bu fikirde bulunduk; Şarki Avrupa'da hiçbir memleket yoktur ki dost ve hattâ müttefik olarak Rus ordularının kendi topraklarına girmelerine razı olsun. Bundan dolayıdır ki, Fransanın Rusya ve Şarki Avrupa politikalarının hiçbir umumi kıymeti olmadığını her vesile ile bu sütünlerde daha tekrar etmiştik. Lehistan bu noktada, tabii olarak rolünü ifadan başka bir şey yapmış değildir.

Şu halde neden dolayı diplomatlar aylarca Rusya ile konuştular? Neden dolayı Lehistan, Pilsudski siyasetinden inhiraf etti? Neden dolayı, İngiltere ile Fransa, ilk ve esas şartı mefkud olan bir anlaşma uğrunda aylarca emek sarfettiler ve havanda su dövdüler?

Son ayların hâdiseleri arasında zihin yormuş olanlardan hiç kimse yoktur ki bu suallerin makul cevaplarını bulabilsin. Belki bir gün gelecek bu esrar halledilecektir. Bugün için, bu ukde öylece duruyor.

2 — Harb başladı. İngiltere ile Fransa, Lehistanın bütün kuvvetleriyle yardım vâdetmişlerdi. Bu yardımın yegâne ameli şekli, İngiltere ve Fransa'da mebzul olan tayyarelerden bir filo tertib edip bunu Lehistan'a göndermekti. Diğer yardımların hiç biri Lehistanın çığnemesini geciktiremezdi. Halbuki, İngiltere ile Fransa bunu yapmadılar. Alman hava filolarının bir kısmı, Lehistanın bütün minakale hayatını durdurabilecek bir şiddetle Lehistan havalarına hakim olurken İngiliz tayyareleri sadece Nazizm aleyhinde beyannameler atmakla iktifa ettiler. Niçin böyle oldu? Neden dolayı Lehistan ordusunun geri hatları mütemediyen Alman hava kuvvetlerinin hâkimiyeti altında kaldı ve bundan dolayı da Lehistan, strateji bakımından çok tena bir mevkie düştü?

Bu suallerin de cevabını vermek şu dakikada mümkün olmuyor.

★

Belki bir gün gelecek bu kaydettiğimiz iki büyük muamma halledilebilecektir. Belki, bu iki meselede de makul izah unsurları vardır. Fakat, şimdiki halde elimizde bulunan ölçülerle ölçüp biçtikten ve bütün ihtimal ve imkânları tetkikten sonra vâsil olduğumuz kanaat şudur ki ne Lehistan her şeyi tamam hesabımsız, ne de İngiltere ile Fransa ona tamam yardım etmişlerdir.

Muhittin Birgen

Alman ajansı İngiliz bahriye nazırını itham ediyor

Berlin 15 (A.A.) — İngiliz Bahriye Nazırı Çurçil'in geçen harbe olduğu gibi bu sefer de Amerikayı Almanya aleyhinde harbe sürüklemesini bilirimsiyolundaki sözlerini nakleden D. N. B. ajansı Büyük Britanya bahriye nazırını Atbenia'yı torpilletmiş olmakla ve meşru ve gayrimeşru bütün vasıtalarla mak sadına erişmek istemekle itham eylemektedir.

Fakat, diyor, muvaffak olamayacak. Çünkü Amerika efkârı umumiyesi bu manevralara aldandır.

Nevyorkta büyük bir yangın

Nevyork 15 (A.A.) — İslan da Lunapark'ın eğlence merkezi olan «Steeplechaise», bir yangın neticesinde harap olmuştur. Zarar ve ziyân 500,000 dolar olarak tahmin edilmektedir. 18 kişi ağır surette yaralanmıştır.

Resimli Makale:

Dünkü fikir, yarınki fikir

Dünkü fikir küflü, yarınki fikir henüz hamdır.

Bugünün adamına ancak bugünün fikri yararır.

SÖZ ARASINDA

Polonyada harbeden Kaainlar ordusu

Polonyalıların girişikleri harbe, Polonyalı kadınlar da vazife almışlardır. Kadırlar ordusu cepheye cephe nakliyatını temin ettiği gibi bilfiil harbe de etmektedir. 1919 - 1920 senesinde Polonya - Rusya harbinde kurulmuş olan bu Polonya kadınlar lejyonu dünyanın en büyük kadın askerî kuvvetidir ve iki milyon kişiden mürekkebirdir. Resmimiz bu orduyu idare eden nişanlı kadın kumandanları gösteriyor.

Holanda seferberliğinde içki yasak edildi

Avrupanın bütün devletleri gibi Hollandada da seferberlik ilân eylemiştir. Holandanın seferberliğinden maksad bitaraflığını korumaktır.

Bu seferberliğin çok muntazam bir surette ve tayin edilen müddet içinde yapılmasını arzu eden erkânharbiyei umumiye riyaseti seferberliğin icrası imtidadınca Holanda dahilinde her nevi içkinin kullanılmasını meneylemiştir. Yirmi dört saat süren bu seferberlik esasında ilâç için olsun bir kadeh içki bulmak kabil olmamıştır.

İçkiye az çok düşkün bulunan Hollandalılar bu emre kat'iyetle itaat eylemeleri şayanı dikkat görülmüştür.

Garib bir an'ane

İsviçrede Loştal ovası etrafında oturanlar 17 inci asırdanberi takib edile gelen bir an'aneye uyarak, senede bir kere açılan «evlenecek kızlar panayırında» seçecekleri kızları görmek için yüzlerine gayet çirkin bir maske geçirerek oraya giderler. Müstakbel zevcelerini bulduktan sonra, papasın önünde maskelerini çıkarırlar.

Kent Düşesi hasta bakıcı

Kent Düşesi, vâki olan davet üzerine, Londrada bir hastanede gönüllü hasta bakıcılık yapmakta, diğer gönüllü arkadaşlarıyla birlikte hastaların pansümanlarına bakmaktadır.

Pembe Leylekler

İngilterede pembe renkli leylekler görünmeğe başlamıştır. Bundan bir mâna çıkarmaya çalışanlar, bu yıl havaların pek soğuk gitmeyeceğini söylemektedirler.

Hergün bir fıkra
Harb hikâyeleri anlatırken

Marsilyalılar bir kahvede toplanmışlar, harb hikâyeleri anlatıyorlardı. Aralarında en mübalâğacı olan: — Ben bir yerde okumuştum; dedi. Bundan 80 sene evvel bir meydan muharebesi olmuştu. Bu meydan muharebesinde ölenlerin sayısı bir - kaç milyardı.

Bir başkası atıldı: — Ne diyorsun, bugün dünyada ki bütün insanların sayısı milyarı geçmez.

Mübalâğacı cevap verdi: — Sen bugünden bahsediyorsun. Benim anlatmışım muharebe seksen sene evvel olmuş ve milyarlarca insan o zaman ölmüşler, tekrar dirilecekler değil ya!

Almanya Hariciye Nazırının Londrada Kalan köpeği

Alman hariciye nazırı Ribbentrop'un Londrada elçi bulunduğu sıralarda 50 İngiliz lirasına alınan bu köpek, son harb dolayısıyla, Alman elçilik erkânının Londradan ayrılması üzerine, sefarette bırakılmıştır. Hayvan mütemediyen hayırlık etrafı taciz ettiğinden, ve yalnız Almanca verilen emirlere itaat ettiğinden, onunla başa çıkmak mümkün olmamış, belediye, köpeği imha etmek üzere yakalamıştır.

TAKVİM

EYLÜL		Arabi sene					
Rumi sene	1555	16	1358				
Eylül	3	Resmi sene	Hizir				
		1939	134				
CUMARTESİ							
GÖNEŞ		Şaban		İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.		
5	42			4	00		
11	28	2		9	41		
Ogle		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12 09	15 40	18 18	18 19	19 52		
E.	5 50	9 21	12 —	—	1 82		

İngiliz çocukları
Ve harb

Bir ihtiyat tedbiri olmak üzere Londradan uzaklaştırılan İngiliz çocukları, eğer deniz kenarında bulunuyorlarsa, hava taarruzlarına karşı kullanılan kum torbalarını hazırlamaya yardım etmekte, ve çuvalara kum doldurmaktadırlar.

Ölümlerin türlü türlü tahayyül eden şair

İtalyanların en büyük şairi D'annunzio garabetleriyle meşhurdur. İtalyan edebiyatına en güzel mısralar bu köpek, son harb dolayısıyla, Alman elçilik erkânının Londradan ayrılması üzerine, sefarette bırakılmıştır. Hayvan mütemediyen hayırlık etrafı taciz ettiğinden, ve yalnız Almanca verilen emirlere itaat ettiğinden, onunla başa çıkmak mümkün olmamış, belediye, köpeği imha etmek üzere yakalamıştır.

Madam Lupeskonun benzerleri

Romanya tarihinde büyük bir yer tutacak olan Madam Lupesko'nun bir düzine benzeri vardır. Madam Lupesko seyahate çıktığı zamanlar, benzerleri ona refakat ederler. Bir keresinde kendisine suikast yapmak isteyen bir anarşist, bu bir düzine Madam Lupesko ile karşılaşınca hayretinden tabancasını atarak kaçmıştır.

Garib asalet ünvanları

Dük dö Marmölad, Kont dö Konyak, Kont dö Limonat gibi güllünc sâfatlar geçen asır içinde bir kral tarafından tebaalarından bazalarına verilmiştir.

1811 senesinde Haiti adasında bir ihtilâl vukua gelmiş neticede Kristof adında bir Habeşi kendisini kral ilân eylemiştir.

Mukabil ihtilâllere, suikastlere, entrikalara rağmen Kristof krallığını 1820 senesine kadar muhafaza eyleyebilmiştir. Kral Kristof tam manasile bir saray debdebesi kurmuş ve müteaddid asalet ünvanları tevcih eylemiştir.

Bu asalet ünvanları içinde Marmölat, Konyak, Limonat'dan yapılmış ünvanlar da bulunmuştur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Fransız gazetelerinden birinde:

— Siz Gamlin değilsiniz, başlığı altında bir fıkra görüldü. Muharrir mevzuu itham eden hâdisenin ne olduğu nu tahmin edebilirsiniz:

Polonya ordusu müşkülât içindedir, ağır zayıat vermiştir, ric'at yolundadır. Bu müddet zarfında ise garb cephesinde Polonyalıların yükünü hafifletecek herhangi mühim bir hareket yapılmış değildir. Sebebi ne? Ve fıkranın mu-

harriri:

— Siz Gamlin değilsiniz, bilemezsiniz, tahmin edemezsiniz. Onu yalnız başkumandan bilir, bildiğini de kendisine saklar, o halde bu noktayı düşünmeyiniz, iştimize gücünüzü bakınız, müsterih olunuz.

Fıkra muharriri haklı, hiç şüphe yok ki her Fransız Gamlin değildir, başkumandan olamaz. Fakat düşünmenin mümkün olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Muharebe var!

E. Ekrem Talu

Rahmetli anam söyledi: Kırm muharebesinde, İstanbullular, ortaktaki gayri tabii bir vaziyet olduğunu patlıcanı pahaya çıkması ile hissetmişler!

Dün sabah eve limon almak lâzım geldi. Beyoğlu Balıkpazarında daima alış veriş ettiğim Yahudi seyyarın benden, her zaman - kinin iki misli fiat istediğini görünce şaş - ladım..

— Bezirgân! Hayrola?! Apartman yaptır mağa mı niyet ettin?
— Nasın apartman?
— Öyle ya: limon fiatlarına yüzde yü - zam etmişsin.
— Toptancıya söyle.
— Benim toptancı ile aksuatam yok.
— Senin yoksa, benim var.
— Her şey ucuzluğunu muhafaza ederken limona ne oldu?
— Marebe var!
— Muharebenin limona münasebeti? Dudak büktü.
— Kim belir? Belkim da vardır. Baksana, Belediye çöçü bulamıyor.

— Arka sokaklarda oturanlar, çöp kokusunu duymamaya için limon kokluyorlar ol - mali. Muştiri çok.. mal yok.

— Der misin?
— Olur a! Bir da yapı yaptırınlar..
— Onlara ne oluyor?
— Demir, çimento, horasan, taş.. epsi da fırladı.. Yapı sahaları baygınlık geçiriyor.. Ey, limon etkiza etmez mi?
— Daha?
— Er yunki haberlerden midesi bulanan - lar..

— Sonra?
— Yurek çarpıntısı çekenler.. Yoruyorsun u, lemonun alıcısı arttı.

Biraz ara verdi. Kendine doğru yürüyen iki tane kokanayı müsteri sanıp davrandı. Fakat onlar, tam hizaya gelip te yüzüne bile bakmadan geçtikten sonra, içini çekerek ilâve etti:

— Hiç olmazsan limon fiatı fırlasun da, marebe olduğunu anlayalım!

E. Ekrem Talu

Macaristanın vaziyeti

Macar Hariciye Nazırı vaziyeti anlatıyor

Budapeşte 15 (A.A. Macar ajansı teb - liğ eiyor:

Hariciye nazırı Csaky hariciye encü - meninde yaptığı beyanatta demiştir ki: Macaristan hududunda cereyan eden şimdiki ihtilâfta Macar hükümeti 20 se - neden beri takib edilen siyasete uygun bir vaziyet almış ve dostlarına karşı an' anevi sadakatini muhafaza etmiştir.

Macar hükümeti Rumun hükümetine bir ekalliyet muahedesinin akdi için müsbet teklifle bulunmuştur. Eğer ce - vap gelmekte gecikirse Macar hükümetinin bu teklifi yakın zamanda tekrar - laması pek müşkül olur.

Şimdiki ihtilâfın mümkün olduğu kadar mevzileştirmek hem Macaristanın hem de dostlarının menfaati icabatın - dan bulunması hasebile ve Rumun hü - kümeti Macaristanın taarruz fikirleri beslemediğini bildiğinden Macaristana bir ademî tecavüz paktı akdini teklif et - miştir. Mevcut olmanın bir tehlike kar - şısında yapılan bu teklif bir tabiiye manevrasından başka birşey değildir. Ha - vavî evvelâ bir ekalliyet muahedesile dövelmek lâzımdır.

Yugoslavyaya gelince bir ekalliyet mu - ahedesî akdinin ve hatta bu bapta bir proje hazırlanmasının muvafık olup ol - madığına karar vermek hususunu Macar hükümeti Yugoslavya hükümetine bira - kir.

Sofyadaki yeni Macar elçisi itimatna - mesini verirken Bulgar Kralının söyle - diği hararetlî sözler Macaristanda derin bir makes bulmuştur.

Kont Csaky sülh siyasetleriyle bütün dünyanın ates içinde kalmasına mâni o - lan Mussolini'ye ve Hitler'e sonsuz şük - ranlarını ifade ettikten sonra demiştir ki:

Macar milleti, Polonyalıları müşkül ve kahramanca mücadelelerinde sarsıl - maz bir muhabbetle takib etmektedir.

Macar Hariciye Nazırı sözlerini şö - y - le bitirmiştir:

Macaristan muhariberden hiçbiri ta - rafından tehdit edilmediği için Macar hükümeti bitaraflık deklârasyonunda bulunmağı lüzumsuz görmüştür.

Alman - Yugoslav ticareti

Belgrad, 15 (A.A.) — «Politika» ga - zetesinin Berlin muhabirinin bildirdi - ğine göre, Almanya, Yugoslavya ve Av - rupanın cenubu şarkisindeki bitaraf memleketlerle ticarî mübadelelerinin ha - leldar olmaması için elinden geleni yapa - caktır. İthalât ve ihracatın sektöye uğ - ramaması temin edilecektir.

Şehir Haberleri

Süt fabrikası şartnaması hazırlanıyor

Şehrimizde açılacak süt fabrikasının inşasına aid şartnamayı hazırlamak üzere Ankara'da teşkil edilen komisyonun mesaisi ilerlemiştir. Ankara'da bulunan İstanbul Belediyesi İktisad İşleri Müdürü Saffet, komisyonun mesaisine iştirak etmektedir. Saffet, şartnamayı hazırladuktan sonra İstanbul'a getirecek ve inşaat faaliyetine geçilecektir. Diğer taraftan İstanbul Belediyesi tarafından ekmeke fabrikaları teşkilatı hakkında yapılan etüdler de ilerlemiştir. Süt hakkındaki tekliflere daha evvel başlandı ve ekmeke fabrikaları, süt toplama, takim, temiz ve satış işleri teşkilata bağlandıktan sonra yapılacaktır.

Ankara'da bulunan İktisad İşleri Müdürü Saffet Ankara'daki mesaisi hakkında İstanbul Belediyesi'ni telefonla haberdar etmiştir.

Pollste :

Bir adam yere düşen tabancasile yaralandı

Üsküdar'da Karacaahmedde Mezarlık sokaklarında oturan Hüseyin oğlu Salim adında biri dün Galatada Çiğdem Hanımın üçüncü katındaki helâlardan birine girmiş, bu esnada cebinden tabancasını çıkararak kaçağına atlamıştır. Çıkan kurşun Salim'in sağ göğsüne saplanarak ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur. İfade veremeyecek bir halde olan yaralı, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Cadde ortasında yaralanan adam

Galatada Necatibey caddesinde 151 numaralı Kasım hanında oturan ve Beşiktaşta Avusturya Tütün şirketine çalışan Yusuf Necatibey caddesinden geçenken tehis edemediği birisi tarafından bıçakla kalbinin üzerinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bir otobüs bir yük arabasına çarptı

Mustafanın kullandığı yük arabası Eyüb yollu Fatih'e gelirken 5044 sayılı ve şoför İsmailin idaresindeki otobüsün arkadan çarpması hasara uğramış ve içinde bulunan arabacının oğlu Ali, düşerek başından yaralanmıştır. Yaralı çocuk tedavi altına alınmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Bir kadın devrilen öküz arabasının altında kaldı

Kabakça köyünde oturan arabacı Falkin karısı Nazmiye dün, çift öküzü arabasıyla Kabakçaya gelmekte iken, öküzlerin ürmeyle araba devrilmiş ve Nazmiye tekerlek altında kalarak karından tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmıştır.

Tramvaydan düşen bir adam yaralandı

Beşiktaşta Afacan sokağında 10 sayılı evde oturan Ali Koçman adında bir şahıs hareket halinde bulunan bir tramvaya atlamak isterken düşmüş ve başı kaldırımlara çarparak yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmıştır.

Adliye levazım dairesindeki ihtilâs davasına bakıldı

Avaris İlmühâberlerinden 33 bin küsur lira ihtilâs etmek iddiasıyla Ağırceza'da tahki muhakemeye alınan eski adliye mutemedierinden Emin, arkadaşları Tefvik, Asım, Fenni, Necmi vesairenin muhakemelerine, dün de devam edilmiştir.

Dünkü celsede suçlulardan Tefvik, evvelce yapılan sorguları sırasında Nevkân kalan bazı cihetler olduğu beyanile söz istemiş ve demiştir ki:

— Bana 20 dakika müsaade ederseniz, size sadece bir ihtilâsın icad edildiğini isbat edeceğim. Tahkikatı yapan müddeumumî muavini birinci sorgu hâkimi Dr. Salâhattin'in esasta ve şekilde düştükleri hatalardan dolayı, burada bulunuyorum. Zimmetimden, Emin'in zimmetine naklen mevzuabâhs para tenzil edilmiş olmasına rağmen, gene bu rakamlara istinadla, huzuruza getirildim, demiştir.

Suçlulardan Emin de, arkadaşının sözlerini teyid etmiş, bundan sonra Tefvik tahliyesi talebinde bulunmuştur. Mahkeme, yeniden ehliyyukuf tekkikatı yapılmasına ve tahliye talebinin bilâhare düşünülmesine karar vererek, muhakemeyi talik etmiştir.

Ticaret işleri:

Bazı sanayiciler imalâtlarını tahdid ettiler

Trikota, çimento, çorap, deri imalâtkaneleri ve fabrikalarından bazıları iptidai madde noksanlığı, piyasada sürümün azalması ve sanayinin muhtaç olduğu kredinin teminindeki güçlük dolayısıyla istihsalini tahdid etmiş bulunmaktadırlar.

Bilhassa kredi teminine büyük bir ehemmiyet atfedilmekte ve bu normal şartlar dahilinde verilmekte devam ettiği takdirde, istihlakatın da tedricen artarak istihsalı koruyacağı ümit edilmektedir.

Diğer taraftan sanayicilerin henüz veremedikleri ve dün müddeti hitam bulan muamele ve istihlak vergilerinin cesaz ve takstitle ödenmesi hakkındaki teşebbüslerine henüz müsbet bir cevap verilmemiştir. Bu cevabın bugün alâkadarlara tebliğ edileceği ümit edilmektedir.

İki amele kamyondan düşüp yaralandı

Bakırköy jandarma idaresi muntakasında köşeden tuğla harmanlarına giden şoför Alinin idaresindeki kamyon virajı dönerken birdenbire kapısı açılmış ve içinde oturan amelelerden Hüseyin ve Abidin yere düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralı ameleler tedavi altına alınmışlardır.

Bir adam çocuğıle beraber tramvaydan düştü

Yedikule tramvay durak yerinden hareket eden 2637 sayılı tramvay arabasına binmek isteyen Gedikpaşada Saatçi sokağında oturan Pandel ve dokuz yaşındaki oğlu Aleko muvazelenlerini kaybederek yere düşmüşlerdir.

Bir sükut neticesinde Aleko kolundan yaralandığından hastahaneye kaldırılmıştır.

İhtikârla mücadele için yeni tedbirler

Memleketimizde ihtikârla mücadele için alınmakta olan tedbirler artırılmakta, alâkadar dairesel teşkilâtlandırılmaktadır.

Mintaka Ticaret Müdürlüğünün gösterdiği lüzum üzerine İstanbul Ticaret Odası da kendi bünyesinde ve kendi teşkilâtla ihtikârla mücadele etmek üzere, bir komite teşkil etmiştir. Bu komiteye Hasan Basri Tuten, Said Ömer Dorman, Necib Serdengeçti, Topalyan, Rafael Modyano ile şişe ve cam fabrikası müdürü Vahid seçilmişlerdir. Odanın idare heyeti de bu komitenin tabii azalarıdır.

Komite piyasa hareketlerini günün gününe takip edecek ve ihtikâr mahiyetinde görülen vak'aları tesbit edip, aid olduğu makamlara bildirecektir.

Komite inşaat malzemesi, tıbbi mevad, çinko ve kalay, züccaciye, makine ithalâtı bulundugundan ve evvelce ihtikâr mücadelesi teşkilâtında çalışmış azaya da yer verildiğinden, hangi fiatların normal ve hangi fiatların anormal olduğu tesbit ve ihtikâr vak'alarının süratle ve hatasız olarak takibi mümkün olabilecektir.

Ticaret Odası ticaret âlemini normal ve dürüst iş yapmağa bu tedbirle davet etmek ve ihlâfların önüne geçmek için bütün teşkilâtını hareket geçirmiş bulunmaktadırlar. Oda vilâyetçe teşkil edilecek ihtikârla mücadele komisyonuna da bir aza seçmiştir.

Mahkemelerde:

Kurnaz bir dolandırıcı yakalandı

Kurtuluşta, Kurtuluş caddesinde 179 sayılı apartmanda oturan müteakid Naimin bulunduğu kata evvelki gün temiz gilyonmuş, kibar tavırlı bir misafiri gelmiş ve kendisini eski dostlardan biri diye de takdim etmiştir.

Ev sahibi Naim, bu eski ahaba tanınamakla beraber içeri almış ve lüzum gelen misafirperverlikte kusur etmiyerek kendisini sigara ve kahve ikramında da bulunmuştur. Bir ara misafiri yalnız bırakmak mecburiyetinde kalan Naim bir müddet sonra odaya dönmüş, misafirin gittiğini ve gramafonla plâkların da yerinde olmadığını hayretle görenkey keyfiyetten zabıtaya haberdar etmiştir.

2 inci şube memurları hâdisenin failinin meşhur sabıkalı dolandırıcı ve kaldırımcılardan Said Cemil olduğunu tesbit ve kendisini adliyyeye teslim etmişlerdir.

Bir otel hırsız yakalandı

Otellerde hırsızlık yapmakla maruf Rauf isiminde bir ihtiyar, oğlu Nezihiyle birlikte Afyonkarahisarında birçok suç işledikten sonra, İstanbul'a firar etmiştir.

Afyondan gelen bir telgraf üzerine suçlu burada zabıta tarafından yakalanarak adliyyeye verilmiş ve Sultanahmed 1 inci sulh cezaada yapılan sorgusu neticesinde, tevki edilmiştir. Raufun oğlu ve suç ortağı olan Nezihi, aranmaktadır.

C. Müddeumumîliğinden: İstanbul'da bulunduğu anlaşılan Erzincan sulh hâkimi Hasan Fehmi Eğemenin memuriyetimize müracaatı.

İLÂN

Osmanlı Bankasından: Osmanlı Bankasının Galata Merkezle Yeniceami ve Beyoğlu şubelerinin 18 cari tarihinde tadili lüzum gelen vezne ve kiralık kasa dairesleri saatleri 30 cari (dahil) tarihine kadar alâhalihü devam edecektir.

Mezkûr saatler herveçhi atıdır: Vezne saatleri: Saat 9 dan saat 14 e kadar adi günlerde. Saat 9 dan saat 11,30 a kadar Cumartesi günleri.

Kiralık kasa dairesleri: Saat 9 dan saat 16 ya kadar adi günlerde. Saat 9 dan saat 12,30 a kadar Cumartesi günleri.

Kİ GÜNDEBERİ BEYOĞLUNDAKİ GÜRÜLTÜ; ne tayyare sesieri, ne yer sallantısıdır. Bu:

LÂLE SINEMASIN' da gösterilen eşhur

FERNANDEL'in Beş Kuruşla Devriâlem

filmini gören binlerce halkın KAHKAHA TUFANIDIR. Dünya Kahkaha Kralı FERNANDEL'in en son ve en güzel filmi beş kuruşla devriâlemidir. Bugün saat 1 ve 2,30 da halk matineleri

Hâdiseler Karşısında

Günün konuşmaları

— Mızrak çuvala girmez; çünkü mızraktır. Ne olsa çuvalın bir tarafından ucu görünür, derlerdi. Fakat bu sırada buna da pek inanmamalı? Baksanıza koskocaman Bremen vapuru, bir limana girmiş. Bir vapur bir limana girer de görünmez mi? Ya bacasını gören olur, ya burnunu.. Halbuki harb başladığın dan bugüne kadar Bremen vapurunun ne bacasını, ne de burnunu gören olmuştur.

İki muharrir arasında:

— Azizim bütün muharrirler harbdan bahsediyorlar. Ben de bahsedeceğim amma aklıma bir şey gelmiyor.

— Harbe dair yazı yazmamak da aklıma gelmiyor mu?...

İki ayda bir gazetelerde şu serlevhaları gördük:

«Prost geldi»
«Prost gitti»

Geçen gün bir gazetede serlevhayı değişik bir şekilde gördüm:

«Harb çıkması üzerine Prost bugünlerde buraya gelecektir.»

Herşeyi değiştiren harb; Prost geldi, Prost gitti; formulünü de değiştirdi.

Hasis hastalandı, karısı doktor çağrtmak istedi; hasis:

— Lüzumu yok, dedi. Ne olsa iyi olur kalkarım.

— Ya iyi olmazsan, ya ölürsen.

— Şaşarım aklıma Azrailin bugünlerde işi o kadar çok ki, benim canımı almak için buraya kadar geleceğini hiç zannetmem.

Çocuk — Baba coğrafya imtihanında tam not aldım.

Babası — Sen bugünlerde coğrafyaya

hiç çalışmadın, her zaman gazete okuyordun.

Çocuk — Gazete okuduğum için tam numara aldım ya.. Bana Lehistanın coğrafyasını sordular.

— Sigfrid yarıldı.

... Sigfrid yarılmadı.

... Yarıldı.

... Yarılmadı.

... Yarıldı.

... Yarılmadı.

— Yahu papatya ile fala mı bakıyor sun?

— Hayır canım. Bir haftalık gazelerin tarih sırasile manşetlerini okuyorum.

— Alman tebliğini okudum.

— Vaziyet nasıl?

— Hele Leh tebliğini de okuyayım, vasatisini alır; vaziyeti söylerim.

— Yıldırım harbini nasıl buluyor sun?

— Onu bilmem amma, yıldırım sulhüne bayılırım.

Mizah muharriri, neşriyat müdürüne bir yazı uzattı. Neşriyat müdürü göz gezdirdi:

— Olmamış, espriler çok zayıf ve soğuk.

Mizah muharriri:

— Benim yazımı vermedim, dedi. Göring'in nutkundan bir parça kopya ettim.

İyi iş altı ayda çıkar, derlerdi amma, bu sözün de mânası kalmadı. İngiltere harbi üç seneye kadar uzatmaya niyetli.

Tomet Hutüsi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Esperantocuların çardıkları pul

İnsanlar arasında dil ayrılığına gidermek isteyenler, Esperanto isimli bir dil vücutte getirmişlerdir ki, bu dili öğrenmek diğer dilleri öğrenmeye nisbeten çok kolay olduğu iddia edilir. Dünya esperantocuları de Janeiro'da yaptıkları büyük kongrede bir posta pulu çıkarılmıştır. Bu posta pulunda birçok devletlerin bayrakları bir arada görülür.

Amerikadaki lokomotifler

En yeni lokomotifler Amerikada bulunduğu halde gene orada hatların yüzde altmışında Umumi Harb sonunda, hattâ daha evvel yapılmış lokomotifler kullanılmaktadır.

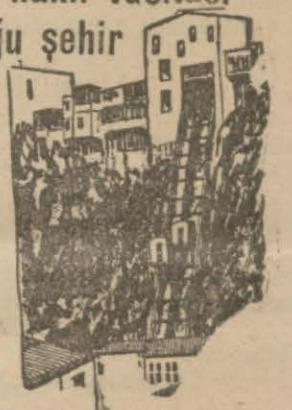
Kubbe i parlâmentolar

Birleşik Amerikanın muhtelif akşamında bulunan 48 parlâmentodan 40 tanesi kubbeli olarak yapılmıştır. Bu kırk parlâmentonun kubbeli yapılmalarının sebebi bir kanunların kubbe altında yapılacağına dair olan bir an'ane yüzündendir.

Asansörün nakil vasıtası olduğu şehir

Sili'de, Valpa-rezo şehrinde evler, sedler üzerindedir. Bu evlerde oturan şehir halkı, sedden sedde elektrikli asansörler içinde geçerler. Muntazaman işleyen bu asansörler, şehir halkının şehir dahilinde en fazla istifade ettikleri nakil vasıtasıdır.

Yer yüzünden yer altına

Bugünkü modern dünyada fabrikaların, trenlerin işletilmesinde, havagazı istihsalinde dahi birçok sanai işlerinde kullanılan maden kömürü yer altından çıkarılıyor. Fakat onların bir zamanlar yer yüzünde, resimde gördüğünüz şekilde ormanlar olduğuna düşündünüz mü?..

Yer yüzünden yer altına giden ormanlar, yer altında uzun asırlar muhafaza edildikten sonra gene yeryüzüne çıkarılıyor, ve istifade ediliyor.

Arizonadaki kulübelerin kapıları

Arizona yerliilerinin kulübelerinin muntazam yapılmış birer kapıları vardır. Bu kulübelerin kapıları daima şarka müteveccih olur.

GÖNÜLİSLERİ

Bir irade meselesi

Okuyucum Bay «S» in bana yolladığı mektubda şöyle bir cümle görüyorum:

— Annem fena, ben iyi bir aile yuvası kurmak istiyorum, beni başkalarının tecavüzüne uğramaktan kurtar...

Bahis mevzuu olanın meselenin mahiyetini tahmin etmişsinizdir.

Bay «S» in karşısına çıkmış olan genç kıza acırız, talihsizdir, ağlebi ihtimal başkaları tarafından yapılan hataların cezasını çekecektir, fakat aile meselelerinde hodbin olmak mecburiyetindeyiz. Evvelâ kendimizi dü-

şünmek bir zarurettir. Sıra başkalarına sonra gelir. Bay «S» e bu genç kıza kendi talihine bırakmasını tavsiye ederim. Zavallı çocuk!

— Annem fena, ben iyi bir aile yuvası kurmak istiyorum, dediği zaman ağlebi ihtimal samimimdir, fakat bu bir irade meselesidir. Gördüğü fena görenek şuurunun altına kadar işleme miş midir? Günün birinde patlak verecek midir? Genç kızın lehine olacaktır:

— Hayır, diyelim, fakat içimizde gene bir şüphe kalacaktır. Şüphe yeni kurulmuş bir aile yuvasında tesirini tedricen gösterecek bir zehirdir.

TEYZE

Bu Hafta SARAY Sinemasında

Büyük bir macera filmi... Cenubi denizlerin unutulmaz dekorları arasında geçen hissi ve müessir bir aşk tarihçesi

MERCAN ADASI

JEAN MARTET'in Romani. Baş Rollerde

JEAN GABIN - MICHELE MORGAN

bir kadın kalbinde bütün beşeri ihtiraslar... Aşkı takip eden bir cürüm... Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere.

Bugün TAKSİM Sinemasında

ABDÜLVEHAB ile LEYLÂ MURAD'ın

en son eseri

YAŞASIN AŞK

Türkçe sözlü, Arapça şarkılı filmi Bugün saat 1 ve 2.30 da Halk matinelere tenzilâtlı fiatlar.

Bugün SAKARYA Sinemasında

ATEŞ ÇEMBERİ

NANCY CAROLL - HENRY FONDA tarafından Fransızca sözlü ve İspanya harbine dair müessir film.

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere

Radyo muharebesi

SIMONE SIMON

en fazla nükte ve Fransızca sözlü bir komedi

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matinelere

BUGÜN İPEK Sinemasında

DENİZALTI AVCI GEMİSİ

Baş Rollerde: GEORGES BANCROFT - NANCY KELLY - RICHARD GREEN

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı halk matinelere

Deniz muharebelerinde Denizaltı gemilerinin esrarlı maceraları Denizaltı gemilerine kurulan tuzaklar, müthiş ve muazzam sahneler.

Leh ordusu niçin bu vaziyete düştü?

Bu orduya mukadder gözüken akibeti değiştirmek imkânı artık mevcut değil midir?

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

'Son Posta',nın askerî muharriri

Lehistanın mukadderatını şimdiden tayin edemeyiz; çünkü bu, Alman - İngiliz - Fransız harbinin akibetine bağlıdır. Müttefikler galib geldiği takdirde Lehistanın eski haliyle, hatı Koridor daha büyümüş ve genişlemiş olarak kurulacağı pek tabiidir. Fakat nihai galibiyet Almanlarda kaldığı takdirde dahi Lehistanın müstakil bir hükümet olarak bütünü yok edileceğini zan netmek istemeyiz. Çünkü bunun için her şeyden evvel Sovyet Rusya'nın Lehistanın taksimine kail ve razı olması icab eder ki böyle bir kararın Sovyetler Birliği hükümetinin harici siyaset prensiplerine ne dereceye kadar uygun düşeceği bir meseledir.

Su halde bugün Lehistanınkinden ziyade Leh ordusunun mukadderatından bahseder ve muhtemel bazı neticeleri ev velden kestirebiliriz.

Maalesef Leh ordusu feci bir akibete doğru hem de pek süratle yuvarlanmaktadır. İki haftadır gazeteler Lehilerin Alman taarruzlarına karşı Vesterplatte'de, Gdınaya'da, Koridorda, Pozen'de, Leh Silezyasında ve hülâsa 1300 km. lik muazzam bir cepheye kahramanca müdafalarda bulduklarını yazarken biz bu tarzda bir harekete Lehistan hesabına müteessif oluyorduk; çünkü bu kahramanca fakat lüzumsuz mukavemetlerin onun başına en büyük felâketleri getireceği muhakkaktı.

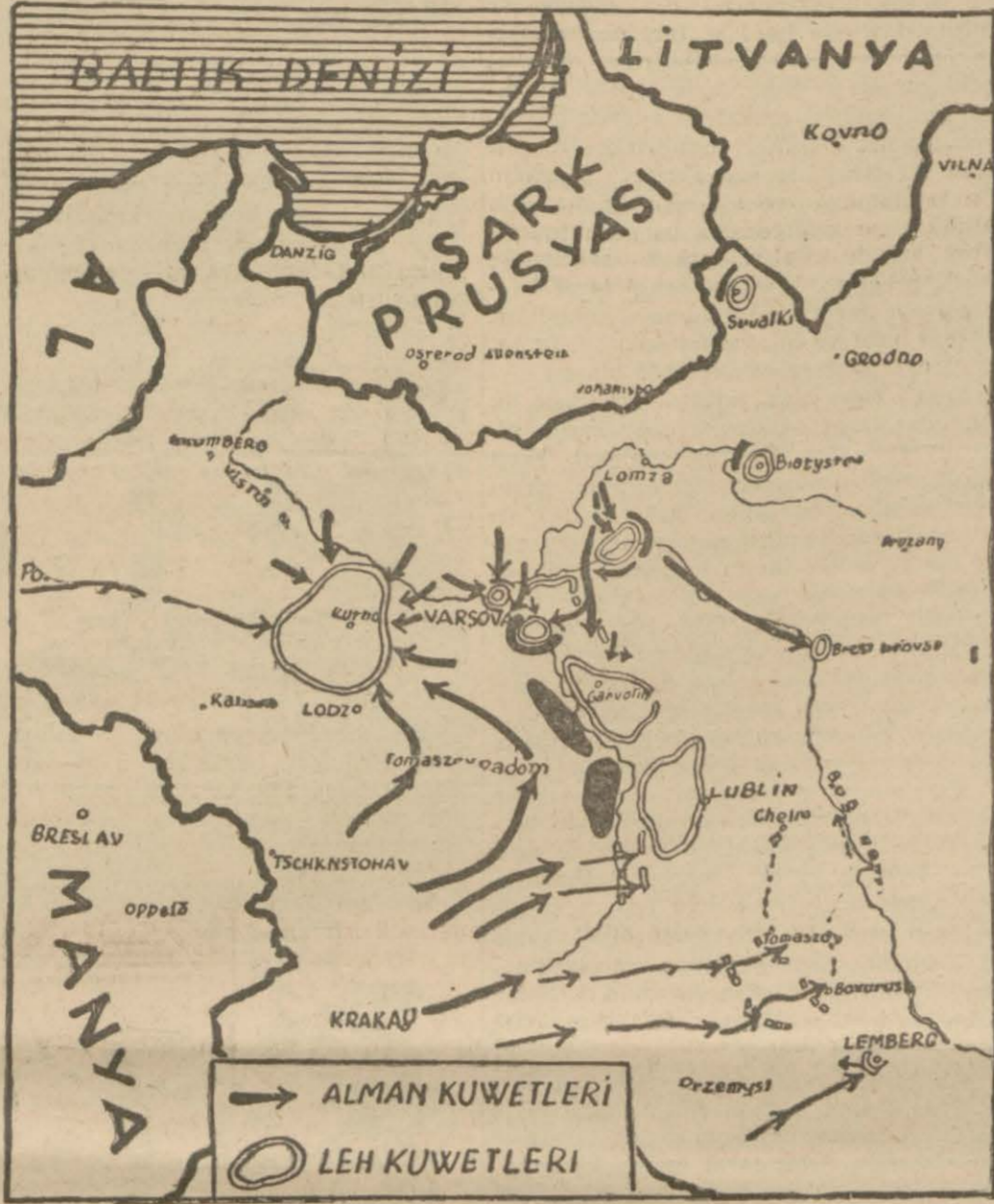
Nihayet gördük ki şarki Prusya ile biz zat Almanyaya karşı 1300 km. lik çok büyük bir cepheye dağılmış bulunan Leh ordusunun bu kahramanca mukavemetleri iki gün bile sürmüyerek hududlar orada ve burada kırılıp delinmeğe başlandı. Leh başkumandanlığının hiç olmazsa ondan sonra Şimalde Şarki Prusya ile Koridordan ilerleyecek Alman kuvvetlerine karşı müdafaa kalarak ordunun büyük kısmını (takriben 45 : 50 fırkayı) Lodz - Kiele arasında tophıyacıkı uymuyorduk. Onun ancak bu suretle Silezya ve Slovakya'dan ilerleyen Alman ordularına (takriben 35 - 40 fırka taarruz etmesi ve bir muvaffakiyet kazanması mümkün olurdu.

Bu şekil olmazsa Leh ordusu için diğer bir hareket tarzı vardı: Umumiyetle (Sieradz Tshendochan - Krakau - Tarnow hattında ve daha geride Sandomer Lodz - San nehri) mevzisinde müdafaa kalmak ve en aşağı 40 fırka ile şimalde yani Şarki Prusya'da (Osterode - Allenstein - Bischofsburg) üzerindeki Ebing - Königsberg hattı istikametlerine taarruz ederek Şarki Prusya'daki Alman ordusunun işini bitirdikten sonra garba ve cenuba dönmek.. bu esnada cenubdaki müdafaa Leh ordusu Warschowa Modlin - Vistül hattına çekilmiş olsa dahi şimalden incek olan Leh ordusunun büyük kısmı Wloclawek - Modlin hattında cenuba yani Alman ordusunun sol cenahı gerisine çok tesirli olabilecek bir taarruzda bulunabilirdi.

Cenubda müdafaa kalarak şimalde karşı taarruz hareketi, bir muvaffakiyetsizlik halinde Leh ordusunun ancak şarka doğru ric'atine imkân verir. Fakat şimalde karşı müdafaa ederek cenubda taarruz edilirse, bir muvaffakiyetsizliğe duçar olursa da Leh ordusunun cenubu şarkive gitmesi imkânı daima bakı kalır. İşte bu şıklardan birisini intihab eden Leh ordusunun düşüneceği mühim nokta budur.

Fakat bu taarruzlardan hiç birisi yapılamadığına göre Leh başkumandanlığının hiç olmazsa orduyu - sapa sağlam (Narew - Vistül - San) hattı gerisinde toplaması lazımdır. Fakat bunun için Koridorla Pozen eyaletlerindeki kahramanca müdafaalardan hemen sarfınazar etmek şartı. Çünkü buralardaki mukavemet ne kadar esaslı, fedakârane ve kahramanca olursa Leh ordusunun mühim bir kısmı Almanlar tarafından o derece fazla bir imkânla sarılab esir edilebilecektir. Bütün bunları anlamak için bir kere haritaya bakmak ve gazete havadislerini ezbere okumak lazımdır. Aksi takdirde edinilecek fikirler hep yanlış olur.

Gerçi Leh başkumandanlığı nihayet orduyu Vistül ve Narew gerisine çekti; fakat Koridorda takriben üç, Kutno et

Lehistan'da vaziyeti gösterir kroki

rafında takriben 5 fırka ile 2 süvari lirası, Radom ile Aysagora dağları arasında da keza 4 : 5 tümeni mahsur bırakmak suretiyle - hem de bu çekiliş ihtiyarı değil, cebri idi. Bu sebeple sağlam olarak 12 : 13 fırkasını tamamen kaybetmiş olan Leh ordusu cebri ric'atlarla fena halde hırpalanmıştı. Ve hepsinden daha fenası hemen bütün kömür ve harb sanayinin bulunduğu Vistül'ün garbindeki bölgelerin elden çıkması oldu. İşte Leh ordusunun bir hafta evvelki durumu böyle idi.

Ondan sonra gazetelerde, Leh kuvvetlerinin Pozen'i ve Lodz'u istirdad ettiklerini, Almanları Varşovayı zabıtan menettiklerini ve Almanları Vistül'de durdurduklarını okuduk. Keza bazı Leh ric'atlarının Vistül'ün garbinden Radom ce nubundaki bölgeyi elden çıkarmadıkları ve Lehilerin hâlâ Gdınaya limanı ile Koridova hâkim buldukları yazılıyor ve şarki Prusya ile garbi Prusya arasında trenin işletmediği bir Alman muvaffakiyetsizliği şeklinde neşrolunuyordu.

Efkârı umumiyei ancak bir iki gün oyalamaktan başka hiçbir kıymeti olmayan bütün bu neşriyat arasında biz yalnız iki tanesini Leh ordusunun menfaatine uygun bulmuş ve fist tarafını intihar edenlere mahsus suursuz hareketler addetmiştik. Bir haftadanberi Leh ordusunun hesabına muvafık olarak yapılan iki hareketten birisi Varşovanın müdafaa ve diğeri Leh ordusunun Vistül gerisinde bir mukavemet teşkil etmeğe matuf gayretleridir, bunlar lazımdı ve olmalıydı. Fakat Radom'un cenubunda mukavemetler, Pozen ve Lodz'u istirdad hareketleri maalesef ümitsiz ve faydasız hareketlerdendi.

Koridorla Posen'den gelecek Kutno etrafında toplanan kuvvetler az değil, 5 fırkalık küçük bir ordudur. Bunların yapacağı şey Pozen'i veya Lodz'u zapt etmek değil, bütün kuvvetleri ile Modlin üzerine yürüyüş içinde Leh kutaatı ve Varşova ile muvasalası bulunan bu kaleye iltihak etmektir.

Bir haftadanberi ne oldu? Koridor - da 2 : 3 ve Radom cenubunda 5 Leh fırkası esir düştü. Kutno etrafındaki 5 fırka da aynı felâketli akıbete nazmedilunuyor. Gdınaya limanı içindeki müdafilerle birlikte, Almanların eline geçti. Şarki ve garbi Prusya arasında demir yolu münakalesi de bir gün meselesidir.

Modlin ve Varşova ise hâlâ mahsurdur veya mahsur gibidirler. Varşovanın 85 kilometre gimali şarkisinde Ostrow etrafında 18 inci Leh taarruzu top ve tüfeğile Almanların eline geçti. Ostrow - Moziwiek bölgesinden cenuba doğru sarkan Alman seri kuvvetleri Varşovanın takriben 60 : 80 kilometre şarkından, yani Siedisce, Kaluszyn hattı üzerinden Vistül'ün gerisinde bulunan Leh ordusunun gerilerini almaktadır ve Leh tebliği bunu bildirmiştir. Aynı zamanda bazı seri Alman kuvvetleri Brest Litvosk istikametinde ilerliyorlar.

Diğer cihetten Almanların Vistül nehri Sandomier'in şimalinden, yani Varşovanın 230 kilometre cenubu şarkisindeki Annapol mevkii civarından bir kaç koldan geçtikleri gene Leh tebliğlerinin bildirdiklerini anlaşıyor. Daha cenubda Alman dağ ve seri kolları Lemberg (Lwow) a ve Lemberg - Lublin yoluna karşı ilerlemektedirler. Lemberg henüz düşmemiş ve hattı bir Alman seri kit'asını geriye attığı anlaşıyorsa da Almanlar Lemberg - Lublin demiryolunu Ravakuska ile Tannaszew'de kesmişlerdir. Bu suretle Lublin ile Lemberg arasındaki San Leh ordusu da cenubdan sarılmak tehlikesine maruz bulunmaktadı.

Hülâsa görülüyor ki vaziyet Leh ordusu için pek kötüdür ve ıslahı artık kabil değil, gibidir. Leh ordusuna biraz daha zaman kazandırabilecek olan yegâne hareket Vistüle müvazi ve bunun 150 : 200 kilometre şarkındaki Bug nehri gerisine çekilmektir. Almanlar bunu da önlemek için Brest Litovsk'i ele geçirmeye çalışıyorlar. Fakat bu mahzur istenirse Leh ordusuna bertaraf edilebilir.

Netice şudur ki Leh ordusunun son mukadderatı en nihayet bir hafta içinde taayyün edecektir ve bu mukadderatı feci olmaktan kurtarabilecek olan yegâne şey bir mucizedir.

H. E. Erkilet...

İhtikâr yapan eczaneler tesbit edilecek

Ecza fiyatlarında ihtikâr yapıldığı, bir kısım ilaçların piyasadan kaldırıldığı Belediye tarafından tesbit edilmiş, tahkikata başlanmıştır. Belediye Şubhiye Müdürüğü müfettişleri ihtikâr yapan ve eczaları ortadan kaldıran eczaneleri bulacak, tecziyeleri yoluna gidecektir.

Tarihten Sayfalar

Sigfrid hattının adı nereden geliyor?

Millî German destanının kahramanına aid hikâyenin hülâsası

Bugünlerde gazetemizde sık sık yazılan Sigfrid adının nereden geldiğini, bir müstahkem askerî hatta niçin bu adın konulduğunu belki bilmeyenler, bilmeyip de merak edenler vardır diye düşündüm.

Zigfrid, «Nibelungenler şarkısı» adlı anılan Cermenlerin millî destanlarının en büyük kahramanının adıdır.

Mevzuun hülâsası şudur:

«Çok eski bir zamanda, Ren ırmağının denize döküldüğü yerlerin sahibi olan kral Sigmundun Zigfrid adında çok güzel, baba-yiğit bir şövalyesi olmak için doğmuş bir oğlu vardı. Babası, onun doğuş kabiliyetlerinin kendi kendisine inkişafı ile kanaat etmemiş, en tecrübeli, en akıllı şövalyeleri onun yetiştirilmesine memur etmiş, çocuk, çok mükemmel bir terbiye ile yetiştirilmişti.

Kral Sigmund, oğlunun kullanacağı silâhı bizzat kendisi yapması için, onu en meşhur bir silâhçı olan demirci Mim'in demirhanesine girak vermişti. Kumral saçlı güzel Zigfrid son çocukluk çağlarını bir demirci çağı olarak geçirmişti. İhtiyar Mim, kızın ocağın karşısında Zigfrid'in kılıc dövmesini dikkatle seyrediyordu. Çocuğun elinde, en katı demir, yaprak gibi inceliyordu. Havadan ağır ağır düşen bir kıl parçasını ikiye bölen bir kılıç yaptığı gün, Mim ona: «Artık babanın yanına dön, sana öğretecek bir şeyim kalmadı» demişti.

Delikanlı gitmek üzere atını hazırlarken, ustası demirci Mim'in yanışmalarından birini, Ren nehri üzerinde Burgondların memleketinde kral Gunterin Krimhild adında çok güzel bir kız kardeşi olduğunu haber verdi. Genç Zigfrid, baba yurduna gitmeden güzel Krimhild'i almağa karar verdi.

Yolda başından bir takım maceralar geçti.

Bir mağarada gizli duran ve on iki dev tarafından muhafaza edilen kral Nibelungun hazinelerini fethetti. Sirta giyildiği zaman insanı görünmez yapan, yahud istediği ada min şekline benzeten sihirli kaftanı ele geçirdi. Canavar Fafneri öldürdü; bu canavarın kanında yıkandı. Vücudü, pülâddan, ok ve kılıc işlemez oldu. Yalnız, canavarın kanında yıkanırken, dalından kopan bir ihlamur yaprağının gelip konduğu iki küreği arasındaki küçükük bir yere, bu kan değmedi ve orası ok ve kılıç işler kaldı.

Kahraman Zigfrid, Ren üzerinde Burgond kralının oturduğu Vormsa geldi. Şanlı misafiri olarak karşılandı. Delikanlı, kral Gunterden kız kardeşini istedi.

Burgondların kralı da, Brunhild adında bir kız - krala aşık, bu kız kral, ok atmadı, kılıç kullanmadı, ve güreşte erkek lere meydan okuyordu. Beni ok atmadı ve kılıç kullanmadı yendikten sonra bileğimi kim bükebilirsen onunla evleneceğim diye ilân etmişti. Kral Gunter, Brunhild'i almak için yardım ettiği takdirde Krimhild'i vereceğini vadetti.

Zigfrid, krala Gunter ve şövalyeleri ile Brunhild'in memleketine gitti. Sihirli kaftanı giyerek Gunterin şekline girdi. Kız kral mağlûb etti. Zifaf gecesi de, gene aynı sihirli kaftan ile Brunhild'in bileğini büktü, bileğindeki bekâret bileğini kırıp çıkardı. Sonra, karanlıkta, usulcaok sıvışarak mağlûb kız kralı, Güntere bıraktı.

Kız kralı da alıp döndükleri Vormsta çiftte bir düğün oldu.

Fakat, Brunhild'in bileği Zigfridde kalmıştı. Bunu bir gün Krimhild gördü. Zigfrid, karısından bu sırı kimsese açmaması için söz aldıktan sonra sihirli kaftan meselesini anlattı.

Brunhild ile Krimhild geçinemiyorlardı. Bir, ben bir büyük kralın karkısıym, diğeri de ben eşsiz bir büyük kahramanın karkısıym diyorlardı.

Bir gün Brunhild, Krimhild'e, eşsiz kahraman dediği Zigfrid'in, nihayet kocası Günlerin uşağı olduğunu söyledi. Bu söz üzerine kendinden geçen Krimhild, sihirli kaftanı sırtına ortaya koydu. Brunhild çok ağır bir şekilde tahkir edilmişti. Kocası Güntere, bu nun ancak Zigfrid'in öldürülmesi ile tamir edilebileceğini söyledi. Pülâd vücudü Zigfrid'in öldürülmesini de, Günterin veziri fihtıyar Hagen üzerine aldı. Bir sürgün avında, bir kaynaktan su içerken, Zigfrid'in iki kürek kemiği ortasına ihlamur yaprağının konduğu yere bir mızrak sapladı. Ve kahraman Zigfrid'i öldürdü.

Bunun üzerine Krimhild, dünyanın hâkimi ve bütün Cermanyanın efendisi Hun imparatoru Atllanın yanına gitti. Atilla ile evlendi ve onu, Zigfrid'in intikamını almağa teşvik etti. Atilla Burgondların memleketine girdi. Kral Günter ve bütün şövalyeleri mahvoldular. Krimhild de intikamının alındığını görünce intihar etti.

Mevzuu bu suretle hülâsa ettikten sonra, Nibelungenler şarkısından bir de parça nakledeyorum:

KRIMHILD'İN RÜYASI

«Bir gece Krimhild bir rüya gördü. Daima uğurduğu bir şahını iki kartal parçalama-

Eski bir filme göre Sigfrid

lardı. Bu rüyayı anası kraliçe Uteye söyledi. Rüyanın bundan başka tabiri olamazdı!

Uçurduğun şahın yüksek bir soya mensub evleneceğin erkektir. Eğer Cenabıhak onu himaye etmezse, onu pek çabuk kaybedeceksin. Krimhild: «Sevgili anneciğim, dedi. Bana niçin kocadan bahsediyorsun. Şimdi nasıl güzel isem, öleceğim güne kadar öyle kalmak istiyorum. Bir erkeğin aşkıma asla istemiyorum. Aşk bir kadına elem ve kederden başka bir şey getirmez»

O zaman anası ona dedi ki: «Eğer kalbinin bu dünyada mes'ud olmasını istyorsan, bu saadeti yalnız bir erkek aşkında bulabilirsin. Allah sana güzel ve iyi bir şövalye bulursa güzel güzel bir kari olursun»

R. Okrem Koçu

Balıkesir köylüsüne tohumluk dağıtıldı

Balıkesir, (Husuf) — Ziraat bankası, nahiye ve köylerimizdeki zırraa tohumluk parası tevziine başlamıştır. Bu paralar bir senelik vâde ile verilmektedir.

Bigada ekim vaziyeti

Biga (Husuf) — Tohumu Romanyadan getirtilen ve burada Cumhuriyet buğdayı adı verilerek ekilen buğdaydan bu sene bir kileye 25 kile mahsul alınmıştır. Bir buğday tarlada kardeşle nerek birkaç sap olmakta ve üç kile ekilecek tarlaya iki kileyi kâfi gelmektedir. Şefkat yurduna aid üç dönümlük tarlaya ekilen iki kile Cumhuriyet buğdayından 50 kile mahsul alınmıştır. Bu bereketli buğdayın tohumundan bütün rençber edinmektedir. Bu yıl selimimizde meyva da çok boldur. Şeftalının kilosu dört, Çavuşüzümünün 5 kuruştur.

Ipsalada dikiş ve nakış kursu

Ipsala (Husuf) — Bir buçuk ay evvel açılmış olan dikiş ve nakış kursu faaliyetine son vermiş ve bu vesile ile müdâvimlerinin vücuda getirdikleri el emeklerini bir salonda teşhir etmiştir.

Halk bu sergiyi alâka ile gezmekte ve bu eserleri takdirle seyretmektedir.

Mardinde akrep mücadelesi

Mardin (Husuf) — Akreplerle mücadeleyle devam edilmektedir. Haziran iptidasından Ağustos sonuna kadar akrep imha cemiyeti tarafından 19,000 akrep para ile alınarak yakılmıştır.

Bu yıl Romanyadan gelecek göçmenlerin nakline başlanıyor

Bu yıl Romanyadan memleketimize getirilecek olan göçmenlerin nakli için birkaç gün sonra başlanacaktır. Göçmen nakline tahsis olunan Samsun vapuru ilk seferini yapmak üzere bu ayın 20 sinde KÖstenceye hareket edecektir. Romanyadan bu yıl ancak 3500 kadar göçmen gelecek ve Samsun vapuru bu göçmenleri üç seferde tamamen getirecektir.

Romanyadan gelecek göçmenlerin sihih muayeneleri Kavakta yapılacak ve Marmara Ereğlisinde karaya çıkarılarak Trakyanın muhtelif yerlerine gönderileceklerdir.

Romnyada bulunmakta olan 200 bine yakın ırktığımız siyasi vaziyet dolayısıyla yıl içinde memleketimize gelmek istemektedirler.

Bir av hikâyesi

Meşhur avcı Bay Tahir Ali isminde bir uşağı vardı. Bay Tahir Aliyi, Afri-kaya yaptığı av seferlerinden birinde, bir zenci kabilesi arasında görmüş ve yanına almıştı. Ali çok çalışkan, çok doğru ve gayet kuvvetli bir zenci idi. Bay Tahir o zamandan sonra Aliyi hiç yanından ayırmamıştı. Ali av seferlerinde efendisine çok yardım ederdi.

Gene bir av seferine çıkmışlardı. İnsan ayağı değmemiş ormanlarda çadır kurup yaşıyor, vahşi hayvan avlıyorlardı. Bay Tahir ormana gelince epey zaman olmuştu. Yanlarında getirdikleri konserveleri, ve öldürdükleri eti yenecek hayvanların etlerini yiyerek yaşıyorlardı. Gerek bay Tahir gerek Ali bu

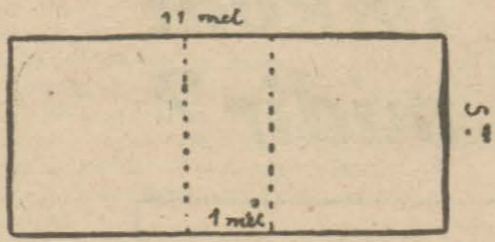
hayata alıştıklar, senenin birçok zamanını bu tarzda geçirirlerdi.

Bay Tahirin çamaşırları kirlenmişti. Aliye çamaşırlarını yıkamasını söyledi. Ve kendi tüfeği elinde av avlamak üzere uzaklara gitti. Bay Tahirle Alinin çadır kurdukları yere yakın bir pınar vardı. Yerden kaynayan berrak bir su taşlar üzerinden kaydıktan sonra, suların akmasıyla havuz haline gelmiş bir çukurda toplanıyor, ve gene bu çukurdan çıkarak minimini bir dere gibi uzaklara doğru uzuyordu. Ali çamaşırları alıp bu tabii havuzun başına oturmuştu. Şarkı söyleyerek keyifle çamaşırları yıkadı. Sıra çamaşırları asıp kurutmaya gelmişti. Ali çamaşırları sırtladı. Eline bir ip aldı. Güneşli bir yerde ipi gerecek iki ağaç arıyordu. Sağına baktı, soluna baktı:

— İşte, dedi, birbirine yakın iki ağaç.. etrafta başka ağaçlar da olmadığundan güneş iki ağacın arasından eksik olmuyor. Çamaşırlar çok çabuk kurur.

Ali ipin bir ucunu ağaçlardan birine bir ucunu da zencine bağladı. Ve çamaşırları ipe serdi. İşini bitirip geri çekileceği zaman bir de ne görsün; iki ağaç birden oldukları yerde yükselmiyorlar mı? Ali, şaşkına dönmüştü. Ağaç nasıl yükseldi. O yaşa gelinceye kadar böyle bir şey görmemişti. Fakat bir iki saniye sonra işi anladı. Onun ağaç zannettiği şeyler, kumlara gömülmüş oturan iki zürafanın uzun boyunlarından başka bir şey değilmiş. Zürafalar birdenbire ayağa kalkmışlar, ip boyunlarında, çamaşırlar ipe asılı olduğu halde ileri doğru koşmaya başlamışlardı. Ali de peşlerinden koşuyordu. Amma zürafalar o kadar hızlı ilerliyorlardı ki, Alinin onlara yetişmesi imkânı yoktu. İşin fenası Bay Tahir bu orman içinde çamaşırsız kalacak, avlanmayı yarıda bırakıp dönmek icab edecekti ki, Bay Tahir için bundan daha fazla üzücü bir şey tasavvur edilemezdi.

Toptan kaçma oyunu

Oyunun nasıl oynanacağını öğretilim. Yere beş metre genişliğinde ve 11 metre uzunluğunda bir müstatil çizersiniz. Ve müstatilin orta yerinde bir metrelik bir aralık bırakınız. Bu ölçüde bir müstatil içinde her iki taraftan altışar la onar oyuncu oynayabilirler, oynaya-cakların sayısı daha fazla olursa müstati-tili aynı nispeti muhafaza ederek büyül-tebilirsiniz. İki taraf oyuncuları müstati-tilin iki tarafında yer alırlar. Çizgiden dışarı çıkmaları ve aradaki bir metrelik aralık yere ayak basmaları yasaktır. Oyuncular dizildikleri zaman aralarında kur'a çekiler. Kur'a da hangi taraf ka-zanırsa o taraftan bir oyuncu topu alır. Topun hafif ve bir insana dokunduğu za-man can acıtmıyacak cinsten olması el-zemdir. Topu alan tarafın oyuncusu to-pu öbür taraf oyuncularından birini ni-şanlayarak atar. Oyunda maksad, karşı taraf oyuncularından birine topu isabet ettirmektir. Top atılan taraf oyuncuları topun kendilerine dokunmaması için çiz-gi dahilinde bir tarafa kaçmak, oldukları yerde zıplamak, yere eğilmek gibi ha-reketler yapabilirler. Top bir oyuncuya değerse o oyuncu esir alınır. Eğer de-ğmez çizgi dahiline yahud da haricine dü-şerse, top kendi taraflarına geçmiş de-mektir. Topu onlar alır ve karşı taraf oyunculularını vurmak üzere atarlar.

Esir alınan oyuncu, esir alan tarafın sahasında oyuncuların ona münasib gö-recekleri yerde ayakta durmak ve ye-rini değiştirmemek mecburiyetindedir. Esirlikten kurtulması için top o tarafa gelince topu vere düşmeden elile tutma-sı lâzımdır. Eğer yerinden kımlıdama-dan kendi arkadaşları tarafından atılan topu tutarsa esirlikten kurtulur, gene kendi tarafına geçer.

Bir taraf oyuncularının yarısının ya-hud da oyuna başlamadan evvel tayin ettikleri sayıda oyuncunun bir tarafa esir olmaları, diğer taraf oyunu kazanır.

Ali zürafaların peşinden koşarken bu nu düşünüyor, kendi kendine:

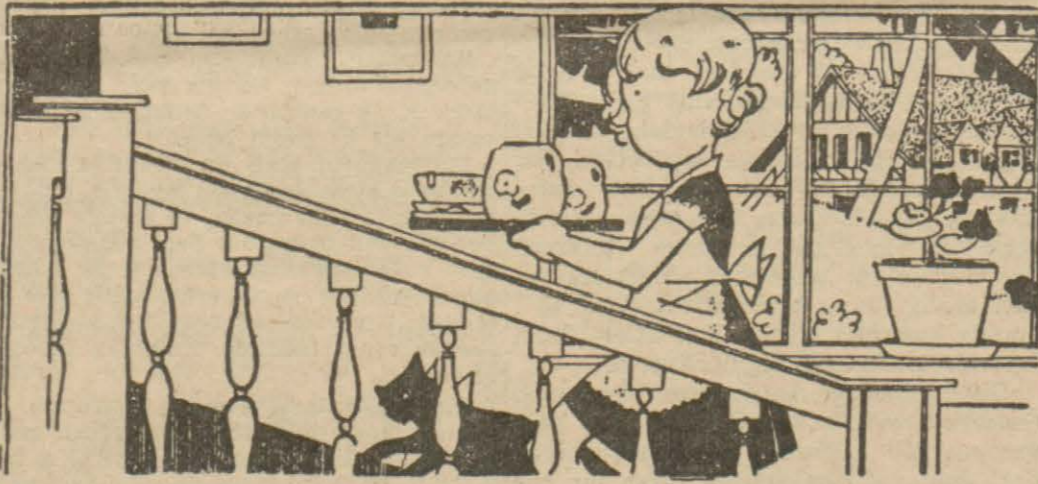
— Ne dedim de, ağaç zannettiğim şeylere iyice bakmadan ipi bağlayıp çamaşırları astım!

Diyordu. Zürafaları yakalamaktan ümidini kesmek üzere iken zürafalar bir ağaca yaklaşmışlardı. Biri ağacın sa-ğundan öteki solundan geçecek gibi koşmuşlardı. Fakat biri bir yandan öteki öbür yandan geçmek isterlerken boyun-larındaki ip ağaca çarpınca soldan giden sağa, sağdan giden sola doğru dönüver-diler ve başları o kadar hızla birbirine çarptı ki, her ikisi birden ölü bir halde yere serildiler. Bay Tahir uzaktan bu manzarayı görmüştü. Bir tesadüfle iki

zürafanın birden avlanmış olması çok hoşuna gitmişti. Ali de memnundu. Çün-kü Bay Tahirin çamaşırları kaybolma-mıştı.

Yeni Bilmecemiz

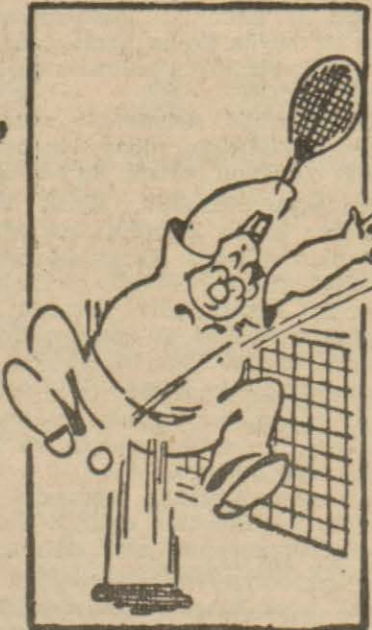

Elinde tepsi merdiven çıkan şu küçük kızın yüzüne bakınız.. eksiklik var değil mi. Herhalde kaşı gözü, ağız burnu olmalı. Ressam resmi yaparken bunları unutmuş. Siz resmi gazeteden kesin, ağız burun, kaş göz yapınız ve bize gönderiniz. İyi yapanlardan bir erkek okuyucumuza üç lira kıymetinde kitaplar, iki kız okuyucumuza bir çay veya yemek sofrası için kullanışlı ve lüzumlu el iş takımları, diğer yüz okuyucumuza da ayrı ayrı hediyeler vereceğiz.

Bay Tekin tenis oynuyor

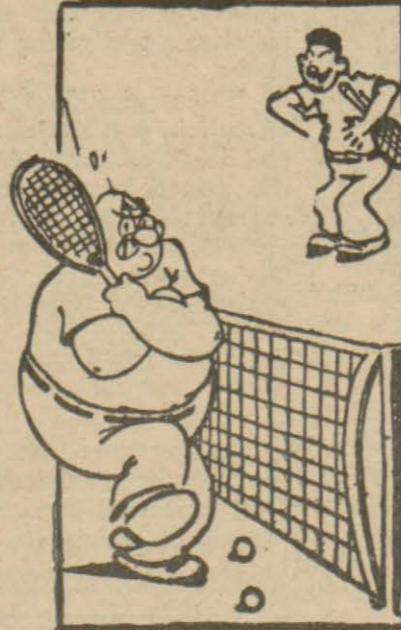
Bay Tekin tenis oynamaya merak etmişti, fakat o ana kadar hiç tenis oynamadığı için nasıl oynanacağını değil raket tutmayı bile bilmiyordu.

İlk defa iyi bir oyuncu ile karşı karşıya oynuyordu. Gelen topun nasıl oynanacağını değil karşılamıyordu.

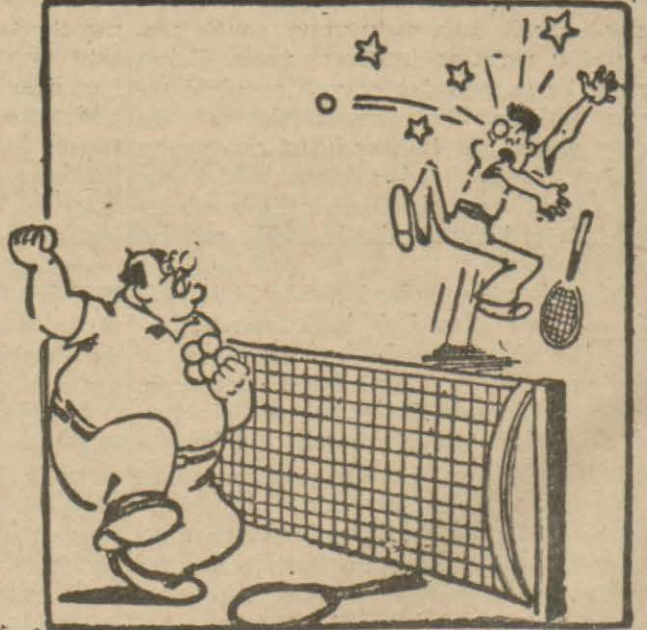
Daha fenası top-lardan biri göğsüne çarpmıştı. Biraz sonra atılan da yüzüne çarpınca Bay Tekin çok kızmıştı.

Bir an durdu. Bütün toplar onun tarafında idi. Ne yapacaktı, hiddetini yene-memişti.

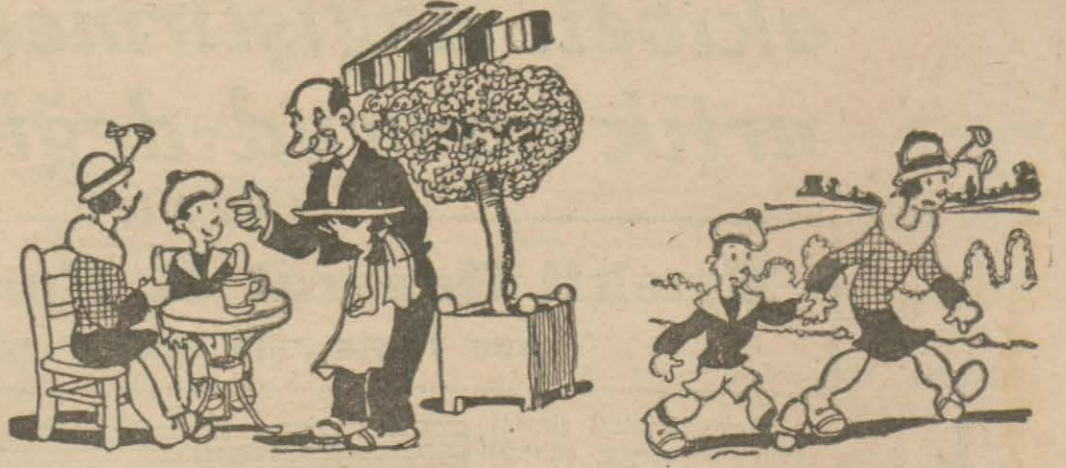

Topları birer birer yerden topladı, karşındaki oyuncu ona me-rakla bakıyordu. Toplar elinde o-lunca:

— Al sana! Dedi. Bir tanesini elle karşındaki oyuncuya fırlattı. Top yuncunun gözüne gelmişti. Bay Tekin elindeki diğer bütün topları da birer birer fırlattı. Öteki şaşmıştı: — Aman burnum, aman kolum, aman gözüm! diye avaz avaz bağırıyordu.

Akar su

Anneleri babaları, Yıldız ve kardeşini alıp; birkaç gün için akar su-larile meşhur bir şehre gitmişlerdi, Yıldızla kardeşi otelin bahçesinde o-tururlarken akar suları görmek, do-ya doya içmek hevesine kapıldılar, o-telin garsonuna sordular. Garson.

— Söyle yürüyün, biraz ileride so-rarsınız! Dedi.

Bir çocuğa rastladılar; ona sordular. Çocuk bi-rak apdaka idi. Onların ne demek istediklerini anlamamıştı.

Yıldız anlattı: — Bir borudan şakır şakır akan suyu görmek istiyoruz. Şimdi anladın mı?

Çocuk güldü: — İşte şuracıkta var. Biraz yürüyüp sa-ğa dönün Görür-sünüz.

Çocuk doğru söy-lemişti. Biraz yürü-yüp sağa dönünce bir borudan su aktığını gör-düler.

Bardaklarını yanları- na almışlardı. Borudan akan sudan doldu- ruş birer yudum içtiler.

Suyun lezzeti onlara bir tuhaf gelmişti. Acaba bu su nasıl bir su- du. Oradan bir beki-çi ge-çiyordu.

Bekiçi yanlarına geldi: — Burada ne yapıyorsunuz? Yıldız cevap verdi: — Akar sudan içiyoruz. — Bu sudan mı, bu su içilmez ki.. Otelin bulaşık çukurundan suyu bo-ru ile buraya akıyorlar.

Yıldız da kardeşi de midelerinin bu-landığını hissettiler. Onlar akar su di-ye bulaşık çukurunun pis suyundan tatmışlardı. Büyüklerinden izinsiz, onlara da-nışmadan yola çıkanların başlarına işte böyle fena şeyler gelir.

Lehistan'da neler gördüm?

Harbe hazırlanan Varşova'nın manzarası

Muhatabım Varşova parkında siper kazan halkı göstererek: "Mareşal da bolşevik hücumunu buralarda durdurmuştu,, dedi
Yazan: Ercümen Ekrem Talu

Cephe gerisinden hazin bir manzara: Paristeki Leh sefiri Meçhul Askerin mezarı başında

— Pomeranyanın, Silezyanın, Dan - zığın Almanya ile ne münasebeti var? Hele Pomeranya'nın halis bir Leh böl - gesi olduğu adının morfolojisinden bes bellidir. Bir milletin esaret altında, bir memleket parçasının yabancı bir haki - miyet altında bir müddet yaşamış olma - sı onların karakterini kaybettirir mi?

Varşova'nın tanınmış gazetecilerinden biri olan muhatabımla Padarevski par - kının kuytu yollarında geziniyoruz. o, mütemadiyen bana millî davanın esas - larını, mesnedlerini izah ediyor.

Şehri Praga ismindeki varşova bağ - lıyan köprü'nün yanı başındaki bu mu - azzam park Varşova halkının en çok rağbet ettiği bir tenezzüh yeridir. Üni - versitenin kız ve erkek talebesi bilhas - sa buraya gelir, kuytu köşelerde seçtik - leri peykelerin üzerinde sakin sakin derslerine çalışırlardı.

Bu akşam, onlardan hiçbirine rastla - mıyorduz. Arkadaşım sebebini söylüyor:

— Hepsî hududlarda! Liselerin son sını - fları bile boşaldı. Emin olun: Bütün Lehistan ayakta, bütün Lehler silâha sarılmıştır. Bizi dördüncü defa taksim etmek sevdasına kapılanlara ancak ıssız ve insansız topraklar terkedeceğiz. Leh milleti bir defa daha kat'iyen esir olma - yacaktır.

Arkadaşımın her şeyi açık açık konu - şabilecek vaziyetteyiz.

— Acaba, bir uzlaşma yolu bulamaz mıydınız?

— Ne demek istediğimi sezmiş olacak. Gözünüzün camları altında alev alev yanan mavi bakışlarını bana doğru çe - virdi:

— Ne gibi?

— Meselâ Danzigi feda etseydiniz? Kükür gibi cevabı verdi:

— Biz Danzigin şimdiki nizamını kab - ul etmekle, yapabileceğimiz azamî fe - dakârhiği esasen yapmış bulunuyoruz. Serbest şehrin üzerindeki tarihî hakla - rımızdan, sırf dünya düzenini sarımsa - mak için feragat etmiştik. Bundan faz - lasını bizden istemek yalnız bizim o hak - larımıza değil, tarihe tecavüz olur!

— Evet amma..

— Söyliyeceğimizi biliyorum: Orasını harben elimizden alacaklar.. değil mi? Belki. Fakat millî varlığımızı ortadan yok ettikten sonra.

Vistül nehri parkın kenarında, dara - cık bir kol halinde içeriye doğru uza - nır. Konuşa konuşa buraya kadar imiş bulunuyorduk. Karşı kıyıda bir takım adamlar boş araziye kazmakla meşgul i - dilen. Arkadaşım onları işaret ederek:

— Siper hazırlıyorlar.. dedi.

— Nasıl? Düşmanın buraya kadar so - kulacağını tahmin ediyor musunuz?

— Herhalde, ilk hamlede payitahtı - mızın kapılarına kadar akın etmesi mu - temeldir. Mareşal, Bolşevik hücumunu da buralarda, Pragada durdurmuştu. O zamanki kursun yaralarını hâlâ sarayın duvarları üzerinde görebilirsiniz.

— Lâkin o zamanki şeraitle bugünkü - ler arasında çok fark var. Varşova'nın varoşlarına kadar sokulan bir düşmanın şehre girmemesini, şimdiki harb tekniği ile, bilmem ki akıl nasıl kabul eder?

— Böyle, istiklâl uğruna girişilen harblerde teknikte beraber, taarruz uğ - rayan milletin heyecanını, azmini ve ideoloji kuvvetini de hesaba katmak lâ - zımdır.

Parktan çıktık. Kapının önünde, ge - çen herbin malûllerinden olan ihtiyar kapıcı, sarı saçları, lüle lüle, pembe si - masının üstüne dökülen küçücük bir kız çocuğunu okşuyordu. Bu hoş manzaraya tebessümle baktığımızı gören ihtiyar:

— Torunum.. dedi. Babası biraz evvel ayırdı, askere gitti. Çocuk ağlıyordu da, teselli ediyordum.

— Ne dersin, baba! Muharebe var mı?

— Kim bilir? Belki de olacak.

— Olursa, düşman Varşovaya girer mi dersin?

Herif başını salladı:

— Hayır! Büyük Mareşalin ruhaniye ti, bizi koruyacaktır!

Her yerde, herkesde aynı kanaati, ayni imanı buluyordum: Polonya dayana - cak.. Polonya ölmeyecek.. otuz milyon insan buna and içmiştir, ve buna inanı - yor.

Köprüden geçiyorken, «görmüş geçir - miş» Vistülün akan sularına şöyle bir nazar attim: Gurubun kızıl akisleriyle bir kan rengini andırıyordu!

Ercümen Ekrem Talu

İzmir vapur seferleri yarın tekrar başlayacak

Avrupada harbin başlaması üzerine bir Eylül'den itibaren tatil edilen İstanbul - İzmir vapur seferleri, yarın tekrar başlayacak - tır. Mersin hattı için henüz bir karar veril - memiştir. Mersin hattına vapur seferlerinin de, bu hafta içinde başlaması muhtemeldir.

Daimî Encümen istisnâk muamelelerini tetkik ediyor

Ayaspaşa caddesindeki istisnâk muamele - lerine aid evrak, Daimî Encümeneye verilmiş - tir. Daimî Encümen Tokzoparandan alın - cak bir evle, Aksarayda yapılacak çocuk bahçesinin yeri hakkındaki evrakı tetkik et - mektedir. Yenikapı ile Kumkapı arasındaki tenekte mahallesinin istisnâk evrakı diğerle - riyle beraber yakında istisnâk komisyonuna - verilecektir.

Denizlerde yeni bir Skajerak muharebesi görecek miyiz?

("Son Posta"nın denizci muharriri yazıyor)

Kara ve hava kuvvetlerinin günler - denberi çarpışmaları şu anda donan - malar ne yapıyor? Harb içinde donanmalar çarpışmayacaklar mı?

İşte Büyük Harbin dört kocaman senesin - de de bu sualler sorulmuştu? Çünkü dünya o büyük boğuşmada büyük deniz kuvvete - rinin yalnız İskajerakta, bir defaya mahsus olmak üzere muharebe yaptıklarını gördü... Orada bile kat'i neticeli değil, bir iki saate inhisar eden bir mücadele yapılmıştı. Maruz kalan zarar, donanmaların cesametine nis - beten lâfi hükümünde idi.

Nihayet harb bitti... Bu donanmaların ha - zırlanması için sarfedilen servet, donanma içinde bulunan binlerce muharib boş yere limanlarda kapalı kalmışlardı. Acaba bu do - nanmalar ne için yapılmıştı?

Bu suali bugün de sorular, karada oldu - ğu gibi denizde de büyük muharebeler bek - liyenler az değildir. Bazi deniz muharrirleri böyle bir muharebenin yapılmayacağını Alman denizcilerinin cesaretsizliğine veyahud da Alman - İngiliz deniz filoları arasındaki kuv - vet nisbetinin azlığına haml ediyorlar. Biz, şu satırlarımızla, onları cerhedecek değiliz. An - cak böyle bir neticeye hangi tetkiklerden sonra vâsıl olunabileceğini tebarüz ettirme - ğe çalışacağız.

Denizde düşmanı muharebeye icbar etmek mümkün mü?

Bir deniz muharebesi vukubulmak için her iki tarafın arzusu lâzımdır. Bu esaslı vasıf deniz muharebesi karakterini kara harbe - rinden ayırır. Karada, ilâmi harb oldu mu, kuvvetler birbirine doğru yaklaşırlar, artık o iki kuvvet muhakkak suretyle birbirleriyle çarpışacaklardır. Bunlardan birisi muharebe yapmak arzu etmese dahi, diğerinin taarru - zu karşısında, kendisini müdafaa etmek mak - sadile, muharebeyi kabul eder. Denizde ise muharebeyi kabul etmeyen bir düşmanı, si - lâh düellosuna icbar etmek çok zordur. Çün - kü denizde donanmalar ekseriyetle kapalı li - manlarda bulunur ve düşman taarruzun - dan masun kalırlar. Onları muharebeye ic - bar etmek için, bizzat donanmaya değil, düş - manın diğer hayatî noktalarına tecavüz lâ - zım gelir. Meselâ, Büyük Harbe İngilizler muharebe yapmak istemiyorlardı. Fakat on - ların can damarı Manş denizindeki asker nakliyatı idi. Eğer Almanlar bu noktaya bü - tün donanmaları ile taarruz etmiş olsalardı, İngilizler, ister istemez oir deniz muhare - besini yaparlardı. Neden yapmadılar? Harbin başında aradaki kuvvet nisbeti de buna mü - said idi. Bu hususta Almanların dahi kendi kendilerine şaşıklarını kaydederek mevzu - muza avdet edelim...

Eğer böyle bir hayat noktası bulunmazsa düşman donanmasını dövülmeye zorlamak pek müşküldür; belki mümkün dahi olmaz..

Abluka şekilleri

Abluka, ilk zamanlarda düşmanı muhare - beye icbar etmek için bir vasıta idi. İngiliz tarih harbinde ablukanın envayı vardır. Fran - sa ihtilâlî kebirinde İngiliz filosu Fransız filosunu tâhlî olarak beklemiştir. Bu suretle düşman donanması ya limanda ka - palı kalarak âtil duruyor veyahud da, mille - tinin denizlerdeki menfaati icabı olarak, de - nize açılıp muharebeyi kabul ediyor.

Böyle bir abluka iki sebebden dolayı müm - kün görünür ve tatbik ediliyor.

1 — Yelken devrinde donanmalar pek u - zun zaman denizde kalırlardı. Kömür, ma - zot, makine bakımı gibi limana ihtiyaç gö - steren hizmetlerden vareste idiler.

2 — Torpito, denizaltı, hava hücumu gibi, sonradan ortaya çıkan silâhları yok idi. Bugün bu mahzurlar abluka kuvvetlerini yavaş yavaş düşman limanları ağzından u - zaklaştırmıştır.

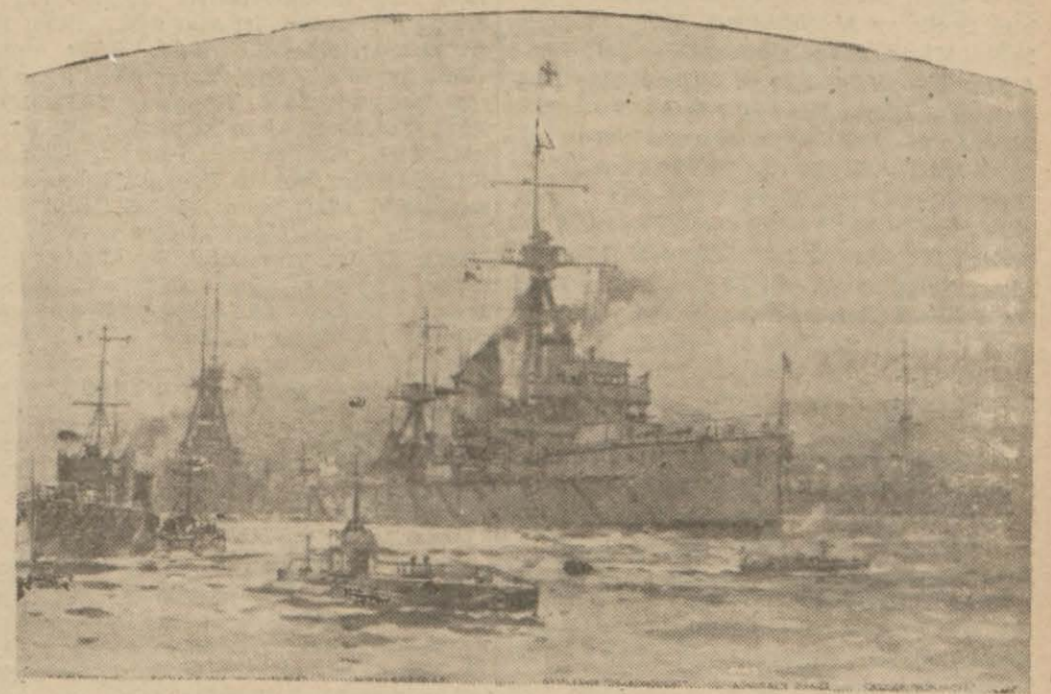
İktisadi abluka

Harblerin iktisadi bir karakter almasından sonra abluka hususları, harb limanlarından başka, ticaret muntakalarına da teşmil edil - miş ve nihyet sevkülceysi abluka denilen harb usulü meydana çıkmıştır. Sevkülceysi abluka, düşmanın hafif gemilerinin dahi, te - sirinden uzak muntakada yapılı. Nitekim İn - gilizlerin şimal denizinin en şimalinde tesis ettikleri hatta Alman torpitolarının, bir de - fada aldıkları mazot ile gidip gelmesi ancak mümkündür; bunlar orada uzun müddet ha - rekât yapamazlar. Yalnız denizaltı ve tay - yarelerinin bu hatta erişebilmeleri imkân dahilindedir. İşte İngilizlerin (abluka ge - milerini emniyetine aldıkları) diye ilân ettik - leri emniyet te budur...

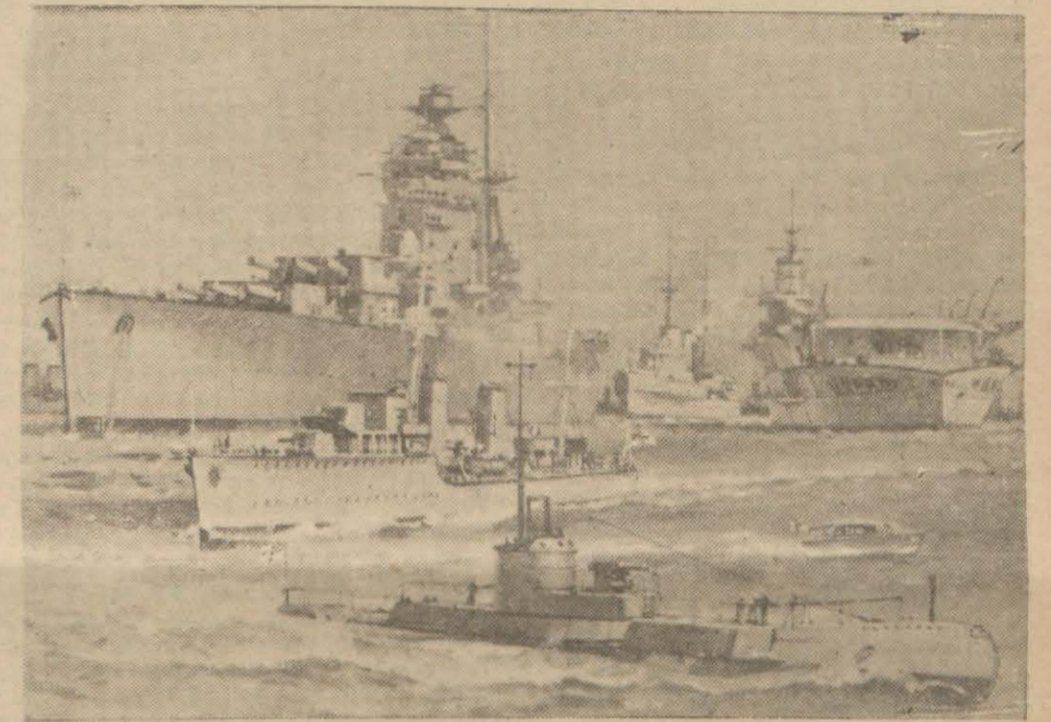
Kim harb istiyecektir?

İki memleketin aynı denizde birbirini ab - luka etmesine imkân yoktur. Yani hem İn - gilizlerin Almanya'yı ve hem de Almanla - rın İngilizleri abluka etmesi komik bir şey olur. Gerçi böyle bir vak'a Napolyon harb - lerinde (Berrî Abluka) namile yapılmıştır. O zaman İngilizlerin denizden abluhasına mukabil Fransızlar Avrupada yaşayan mil - letleri İngiltereye mal göndermemeye icbar etmişlerdir ki bunun deniz abluhası bir mü - nasebeti yoktur.

Bugün muhakkak surette, iki taraftan, bi - ri abluka eder, diğeri de abluka edilir. Bu - günkü abluakaların, ekseriyetle iktisadi ga - yeyi de ihtiva etmesi dolayısıyla, muharebe - etmekten ziyade zaman mefhumuna daya -

1910 daki İngiliz donanmasından bir parça

1939 daki İngiliz donanmasından bir parça

nan bir çember karakterini haliz oldukları görülmektedir. Ablukayı yapan donanma maksadına, düşman donanmasını imha su - retile değil, abluka hatlarından ticaret ge - milerinin geçirmemekte daha iyi şekilde varır. Gerçi düşman donanmasının imhası en güzel bir harekettir. Lâkin bir donanmanın ortadan kaldırılması, ancak aynı miktarda bir kuvveti feda etmeyi göze almakla olur. Nitekim Büyük Harbe Alman donanmasını imha etmek İngilizlerin elinde idi. İngilizler bunu düşünmediler. Çünkü onlar vazifeleri - ni bir muharebe yapmaksızın dahi yapabi - liyorlardı. Nihayet harb bittiği zaman İn - giliz donanması 1914 den kuvvetli oldu. Çün - kü donanmaya yeni olarak İltihak eden vâ - hidler batılardan fazla idi. Sulh masasın - da bu filo İngilizlere dünyayı kazandırdı.

İşte bugün de bu muazzam imparatorluk aynı durumdadır. Biz 1939 da başlayan şu harbin sonunda İngiliz donanmasını bugün - den daha kuvvetli bulacağız. Çünkü o harb etmeyecektir. Harb etmesine lüzum yoktur. Memleketine yapacağı büyük hizmeti harb etmeden yapacaktır. Sadece abluakanın ba - şarılabilmesi İngiltere için bir nimettir.

Bunun bir misalini şöyle izah edelim: Bu - gün, havadis doğru ise, Bremen Alman transatlantığı İngiliz donanması tarafından yakalanmıştır. (50 milyon liraya malolan bu geminin İngiliz hazinesine verdiği ka - zancı ne hava ve ne de kara kuvvetleri te - min edebilir. İşte muharebe yapmayan do - nanmanın verdiği kazanç...

Almanlara gelince mesele tamamen aksi olur. Çünkü bu devlet abluka edilen taraf - tır. Onun iktisad çerçevesi içinde yaşamayı için, evvelemlerde, ablukeyi kurması lâzım - dır. Abluka ise kuvvetle kırılır. Mühim ve kat'i bir deniz muharebesi yapmaksızın ab - luka hattını kurmağa imkân yoktur. Geçen asırda yapılan Amerika İttirak harblerin - de şimaliler, cenubluları abluka etmişlerdi. Cenublular ise ellerinde, kuvvetli donanma olmadıkları için, abluka hatlarından kaçakçı - lık suretyle mal kaçırıyorlardı. İngiltereden aldıkları çok süratli gemilerle gece saatle - rinde abluka hatlarından geçerdiler. Fakat aynı şeyi, bugün, iki sebebe yapılamamak - tadır:

1 — Abluka kuvvetlerine refakat eden tayyarelerin ticaret gemilerini çok uzakla - rından görmesi.

2 — Harb gemisi süratlerinin, en süratli giden ticaret gemisinden bile iki misli fazla olması.

Bu sebeplerden dolayı Almanların aynı ge - yiyi tatbik etmelerine imkân yoktur. Büyük Harbe Almanlar, kuvvetlerinin daha çok fazla olmasına rağmen, böyle bir harekete tevessül etmediler. Onların deniz harb sevk ve idaresi düşman kuvvetlerini denizaltı ve

torpitobot taarruzlarıyla zayıflatmak ve bilâ - hare iki donanma arasında kat'i neticeli bir muharebe yapmak esasına istinad ediyor - du. Bu plân muvaffak olamadı. Sebebi ne idi?

1 — Denizaltıların yolsuz olması.

2 — Denizaltıların rüyet saharalarının pek az olması.

3 — Büyük İngiliz donanmasının nerede olduğunun bilinmemesi.

Büyük Harben sonraki Alman denizcileri bu meseleleri halletmeğe uğraştılar.

Bugünkü durum

Bugünkü denizaltılar, Büyük Harbin tek - nelerinden fazla bir kabiliyette değildir. An - cak Almanlar denizaltıların kullanım şekil - lerini değiştirmekle, maksada ulaşabilecek - lerini ummuşlar ve kuvvetlerini ona göre hazırlamışlardır. Onlar denizaltıları dörd, beşerlik gruplar halinde kullanıyorlar. Bu suretle birisi hücumda muvaffak olamazsa bile, her halde, beşten birinin bir muvaffa - kıyet kazanabileceğini ümid ediyorlar.

İşte bugünkü harbe Alman deniz sevk ve idaresi böyle olacaktır. Yoksa aradık kuvvet müsavatını azaltmadan Almanların İngiliz donanması muharebeye kalkışma - sını, suursuz bir hareket dememek için pek çirretkârane olarak tavsiye edebiliriz.

Her halde İtalya, Japonya, Amerika gibi kuvvetli devletlerin müzaheretini görmeden İngiliz donanması harbetmek isteyen bir Alman filosuna herkes parmak ısırır. Böyle bir hareket İskajeraga da benzemez. Çünkü İskajerakta şu noktalar Almanların lehine bir durum arz ediyordu:

1 — İngiliz donanması daha mukavemet - siz gemilerden mürekkebtir.

2 — İngiliz cephanesi daha az müessirdi.

3 — İskajerak modern vasıtaları yapılan ilk muharebe idi. İngilizler daha çok hata işlediler

4 — İskajerakta İngilizler kat'i netice al - mak istemiyorlardı. Vesaire vesaire..

Bugünkü İngiliz filosu gerek gemilerin mu - kavemeti, gerek cephanesi kudreti ve gerekse talim terbiye bakımından. Büyük Harbe na - zaran çok yükselmiştir. Binaenaleyh bugün - kü zayıf Alman filosunun İngilizlere sal - dırması bir kazan sıcak suya bir damla so - ğuk suyun atılması demektir.

F. L.

Dün bir İtalyan vapuru daha geldi

İtalyan bandıralı vapurların tekrar liman - nımıza seferlere başladığını yazmıştık. Dün de İtalya bandıralı Vesta vapuru gelmiş ve yük almağa başlamıştır. Bugün iki İtalya şile - pli daha gelecektir. Yolcu posta vapurları da seferlerine bugünlerde başlayacaklardır.

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

CUMARTESİ 16/9/39

13.30: Program. 13.35: Türk müziği: Okuyunlar: Mustafa Çağlar, Meharet Sağnak. Çalanlar: Fahre Fersan, Cevdet Çağla, Zühür Bardakoğlu, Refik Fersan. 1 — Kâzım Us — Kürdillhicazkâr şarkı: (Bir görüşde çesni mestin.) 2 — Rahmi bey — Kürdilli-hicazkâr şarkı: (Mahvoldu şevki) müste-rak. 3 — Halk türküsü: (Msket gelyor.) 4 — Bedriye Hoşgör — Kürdillhicazkâr şar-kı: (Mutrib tamı nalendemi.) 5 — Hicaz türküsü: (İndim yarın bahçesine.) 6 — Halk türküsü: (Esmerim kıyma bana.) 14: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji ha-berleri. 14.10 — 15: Müzik (Dans müziği). 15 — 15.30: Müzik (Şen oda müziği). İbra-him Özgür ve Ateşböcekleri. 18.30: Program. 18.35: Müzik (Küçük orkestra — Şef: Necib Aşkın: 1 — Billy Golwyn — Cambazlar fok-trot. 2 — Hans Zander — Polka. 3 — Hans Chamann — Andaluziya İspanyol vals. 4 — Hans Löhr — Büyük vals. 19.10: Türk müziği (Fasil heyeti). 20: Memleket saat ayarı, 20: Temsil. 20.40: Ajans ve meteoroloji ha-berleri. 21: Türk müziği: Okuyan: Muzaffer İkar. Çalanlar: Reşad Erer, Ruşen Kam, Eşref Kadri, Refik Fersan. 1 — Santuri Et-hem — Mahur peşrevi. 2 — Refik Fersan — Mahur şarkı: (Bir neşe yarat hasta gönül.) 3 — Şükrü Şenozan — Mahur şarkı: (Bu sev-da ne tatlı yalan.) 4 — Rakım — Hüzzam şar-kı: (Aşkın bana bir gizli elem.) 5 — Osman Nihad — Nihavend şarkı: (Yine aşkı bana dudağına sun.) 6 — Sadettin Kaynak — Ni-havend şarkı: (Gel göklere yükselelim.) 7 — Ruşen Kam — Kemeçe taksimi. 8 — İzmir-li Zeki — Uşşak şarkı: (Bir gün geleceks-in diye bekler.) 9 — Sadettin Kaynak — Buselik şarkı: (Saçlarına ak düştü.) 10 — Buselik saz semaisi. 21.40: Konuşma (Dış politika hadiseleri). 21.55: Müzik (Valsler). 22: Haftalık posta kutusu (Enebi dillerde). 22.30: Müzik (Dans müziği). 23: Son ajans haberleri, ziraat, ehsam, tahvilât, kambiyo-nukud borsası (fiat). 23.20: Müzik (Caz band Pl.) 23.55 — 24: Yarınki program.

PAZAR 17/9/39

12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Türk müziği (Halk musikisi). 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji Şef: Necib Aşkın. 1 — Rich Heuberger — haberleri. 13.15: Müzik (Küçük orkestra) Şarkta isimli siten Çeşme de parçası. 2 — Moszkowski — İspanyol dansları. 3 — Theo Rupperecht — Mars. 4 — Alois Bachnerge — Vals Triste (Hazin vals.) 5 — Franz Lehar — Lüksemburg kontu operetinden potpuri. 6 — Josef Gungl — Okyanus denizinde hülya — Vals. 14.15 — 14.30: Müzik (Dans müziği) 18.30: Program ve memleket saat ayarı, 18.35: Müzik (Pazar çayı Pl.), 19.05: Çocuk saati, 19.35: Türk müziği (Fasil heyeti), 20.10: Müzik (Dans müziği Pl.), 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.45: Türk müziği: Okuyunlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar. Çalanlar: Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun. Cevdet Çağla, Zühür Bardak-öğlü. 1 — Artaki — Nihavend şarkı: Kokla — sam saçlarını. 2 — Faiz Kapancı — Nihavend şarkı: Göl güzelim Çamlıca. 3 — Uşşak Türkü. Yürü dilber yürü. 4 — Uşşak türküsü: Aman da Cevriyen aman. 5 — Hızırağa — Hi-caz Karabatak peşrevi. 6 — Şevki Bey — Hi-caz şarkı: Sen bu yerden gideli ey saçı zer. 7 — Hicaz koşma — Ebrulerin zahmi nihan — dir. 8 — Rifat bey — Hicaz şarkı: Sisli deni ha-va tarifi çemenarı nem aldı. 9 — Falk bey — Hicaz şarkı: Ateşi sızanı kırkta. 10 — Nedim bey — Hicaz şarkı: Yüceldikçe yüceldi. 21.30: Müzik (Riyaseticümhur bandosu. Şef: İhsan Künger. 1 — J. P. Sousa — Mars. 2 — Wald-teufel — Tout en Rose — Vals. 3 — R. Wag-ner — Le Valseau Fantome — uvertürü. 4 — G. Bizet — 2. Suite Arlesienne. No. 1. Prelude. No. 2. Intermezzo. No. 3. Menuet. No. 4. Fan-randole. 22.20: Müzik (Cazband Pl.) 22.45-23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

PAZARTESİ 18/9/39

12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Türk müziği (Pl.) 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 — 14: Müzik (Karışık program Pl.) 19: Prog-ram ve memleket saat ayarı. 19.05: Müzik (Oda müziği Pl.) 19.30: Müzik (Fasil heyeti). 20.15: Konuşma (Çocuk terbiyesi). 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk müziği: Okuyunlar: Radife Neydik, Safiye Tokay. Çalanlar: Reşad Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. 1 — Numan Ağa — Bestenigâr peşrevi. 2 — Blmen Şen — Bestenigâr şarkı: Her zaman serde haval zulfü canan eser. 3 — İshak Varan — Bestenigâr şarkı: Gönül sana çoktan bende. 4 — Dede — Bestenigâr şarkı: Ben seni sevdim seveli. 5 — Cevdet Kozan — Ud taksimi. 6 — Hikmet bey — Şevkeza şarkı: Ben esri handenim. 7 — Şevki bey — Şevkeza şarkı: Yayılmış yareler. 8 — Hamdi Tokay — Kür-dillhicazkâr şarkı: Aşkınla dolan sneme el sürme. 9 — Hamdi Tokay — Bayatı şarkı: Şahane gözlerle gönül bağladım. 10 — Ham-di Tokay — Bayatı şarkı: Yar bağında üzüm var. 11 — Hamdi Tokay — Hicaz şarkı: Şu dağlar ulu dağlar. 21.30: Konuşma (Dokto-run saati). 21.45: Müzik (Melodiler Pl.) 22: Müzik (Küçük orkestra) Şef: Necib Aşkın. 1 — Humphries — Piyeronun vedai. 2 — Em-merich Kalman — Kontes Mariça operetin-den potpuri. 3 — Amadel — İvano serenade. 4 — Moszkowski — İspanyol dansı. 5 — Sch-malstich — Ormanda aşk. 6 — Leopold — Hun garya (Macar fantezisi). 7 — Karl Komzak (Viyana aşkı) potpuri. 23: Son ajans haber-leri, ziraat, ehsam, tahvilât, kambiyo — nu-kud borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband Pl.) 23.55 — 24: Yarınki program.

SALI 19/9/39

12.50: Program ve memleket saat ayarı, 12.55: Türk müziği: Okuyan: Muzaffer İkar. Çalanlar: Ruşen Kam Reşad Erer, Cevdet Kozan. 1 — Tahir — Puselik peşrevi. 2 — Zi-

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ya bey — Tahir puselik şarkı: Nîm nigâha ka-lî oldum. 3 — Rahmi bey — Tahir puselik şarkı: Geçdi o gamlı eyyam serma. 4 — Ze-kâî oğlu Ahmed İrşer — Tahir puselik şarkı: Nazım ne kadar göler yüzün var. 5 — Zeki Arif — Tahirpuselik şarkı: Kız bir su gibî. 6 — Tahirpuselik saz semaisi. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 — 14: Müzik (Karışık program Pl.) 19: Program ve memleket saat ayarı. 19.05: Müzik (Konsertolar Pl.) 19.30: Türk müziği (Halk türkülleri) Sadî Yaver Ataman ve karışık program. 20.15: Konuşma. 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji ha-berleri. 20.50: Türk müziği: Karışık program — Karışık Koro: Ankara Radyosu Kûme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 21.30: Konuşma. 21.45: Müzik (Opera aryaları) 22: Müzik (Radyo orkestrası) Şef: Dr. E. Praetorius. Konser takdimi — Halli Belli Yönet-ten: 1 — Auber — Le Domino Noir operasının uvertürü. 2 — Saint — Saens — Suite Algé-rienne. 3 — D'Albert — Yola çıkış — operasının uvertürü. 4 — İppolitov — İvanov — Kafkas suiti. 23: Son ajans haberleri, ziraat, ehsam tahvilât, kambiyo — nukud borsası (fiat), 23.20: Müzik (Cazband Pl.), 23.55-24: Yarınki program.

ÇARŞAMBA 20/9/39

12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Türk müziği (Pl.). 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15-14: Müzik (Riyaseticümhur bandosu) eşî İhsan Künger. 1 — Blankenburg — Mars. 2 — Waldteufel — Valzer les Sirènes. 3 — Jericho poème Symphonique — M. Bernay. 4 — Léo elibes — Antazi Lakmé. 5 — E. Grieg — Norwegiennes No. 1 Dans. 19: PÜrogram ve memleket saat ayarı, 19.05: Müzik (Hafif or-kestra müziği Pl.), 19.30: Türk müziği (İnce-saz faslı), 20.15: Konuşma (Dış politika hâ-diseleri), 20.30: Memleket saa tayı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk müziği. Okuyan: Müzeyyen Senar, çalanlar: Cevdet Kozan, Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun, 1 — Karciğâr peşrevi, 2 — Udî Ahmed — Karciğâr şarkı — Tiri çeşmanında saydeylerin, 3 — Arif Bey — Karciğâr şarkı — Gönül bezmi harab abadi gamdır, 4 — Şükrü — Karciğâr şarkı — Hasta bir ümid ile, 5 — Cevdet Koz-an — Ud taksimi, 6 — Tanburi Ali Efendi — Karciğâr şarkı — Bir taraftan aşığı derdi gam, 7 — Mahmud Celâlettin Paşa — Kar-ciğâr şarkı — Vah meyus visalindir gönül, 8 — Karciğâr saz semaisi, 9 — Selâhattin Pınar — Muhayyer türkü — Gökler perisi gibi Emine, 10 — ... Halk türküsü — İrafa fincan koydum. 21.30: Haftalık posta kutusu, 21.45: Müzik (Romans vesaire), 22: Müzik (Küçük orkestra) şef Necib Aşkın, 1 — Kutsch — Mars. 2 — J. Strauss — Yarasa operetinden potpuri, 3 — Bela Volgraf — Kalbim aşkla doldu — Ağır vals, 4 — Sylvester Schider — Dinle keman ne söylüyor. 23: Son ajans ha-berleri, ziraat, ehsam, tahvilât, kambiyo — nukud, borsası (fiat), 23.20: Müzik (Cazband Pl.) 23.55-24: Yarınki program.

PERŞEMBE 21/9/39

12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Türk müziği, Okuyan: Müzeyyen Senar, çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, 1 — Neveser peşrevi, 2 — Sadettin Kaynak — Neveser şarkı — Hicranla harab oldu, 3 — Arif Bey — Nihavent şarkı — Meyler süzlüsün, 4 — Osman Nihad — Nihavent şarkı — Kör-fede dalgın suya bak, 5 — Civan ağa — Rast şarkı — Bir acayip habî gaflet, 6 — Kanunî Rıza Efendi — Rast şarkı — Bugün hiç bak-madın, 7 — Rast saz semaisi, 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji, 13.15-14: Müzik (Karışık program Pl.), 19: Program ve memleket saat ayarı, 19.05 Müzik (Sine-ma sesi Pl.), 19.30: Türk müziği (Fasil heyeti), 20.15: Konuşma (Ziraat saati), 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk müziği: Okuyan: Nurî Halil Poyraz, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Refik Fersan, 1 — Tanburi Ali Efendi — Suzidil peşrevi, 2 — Tanburi Ali Ef-endi — Suzidil beste — Yıkıldı darbu sitele,

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Elde mevcut nümunesi ve şartnamede yazılı vasıfları dairesinde zabta memurları için azı «2000», çoğu «2500» adet kaput 22/9/39 tarihine musadif Cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

Beherine 13 lira fiat tahmin edilen bu kaputların nümunesini görmek ve şartnamesini almak isteyenlerin Emniyet Umum Müdürlüğü levazım şubesi-ne müracaatları.

Münakasaya iştirak edeceklerin 2437 lira 50 kurusluk teminat makbuzu veya banka mektubları ile 2490 sayılı kanunun dördüncü maddesinde yazılı belgelerle birlikte zarfları münakasa günü saat 14 de kadar komisyonca teslim etmeleri.

«4239», «6956»

İstanbul Defterdarlığından:

Nişantaşında muattal etmek fabrikasında mevcut hamur, un ve herhalde muhtelif markalarda motörler, bakır kazan vasıtasıyla mükemmel 31 kalem eşya toptan.

Aynı yerde mevcut köhne etmek sepetleriyle tahtaların beher ki - losu.

Aynı yerde mevcut eski köşele ve kayışların beher kilosu.

Yukarıda cins ve buldukları mevki yazılı eşyanın hızarındaki muhammen be-delin üzerinden açık artırma ile ayrı ayrı satışları yapılacaktır. Satış bedeli nakden ve peşinendir.

Artırma 2/10/39 tarihine musadif Pazartesi günü saat 14 dedir. Taliblerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırıp mezkûr gün ve saatte Defterdarlık Müh Emlâk Müdürlüğünde müttesekkil komisyonca müracaatları. (7374)

"Son Posta,"nın Hikâyesi
Gönüllü Osman

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Zeyneb, Osmanın gönüllü olarak har-be gideceğini haber aldığı zaman ilkin şaşırda, sonra kumral örgüsünün ucunu parmağına dolayarak gözlerini karşısındaki kadının yüzüne kaldırdı ve müsteh-zî bir kâhkaha attı.

— Osman gönüllü yazılmış ha! Saz be-nizli, hasta kâhkaş Osman! Allah ona a-kıllar versin!

Muhatabı gülmüyordu. Zeynebin se-nelerdenberi Osmanla ayrı ettiğini, o -nunla evlenmek istemediğini ve buna se-beb olarak oğlanın «pısrık» lığını ileri sürdüğünü biliyor ve fetan kızı haksız buluyordu.

— Öyle deme kız; Osman sağlam yü-rekli, dik kafalı çocuktur. Sen onun sa-na bakarken gözlerine düşen acıya, ben-zini örten sarı nîkaba bakma; sana fena tutkun da ondan... Yoksa Allah için ce-sur delikanlıdır. İnanmıyorsa isbatı meydana. Daha küna çıkmadan aske-re gönüllü yazıldı, savaşa gidiyor.. Hem güle oynuya...

Zeyneb bir parça şaşırır gibi olmuştu amma bunu belli etmek istemedi.

— Adam sende; savaşa gitmesinden ne çıkarmış! Ona orada silah vermezler ki... Olsa olsa askere erzak taşır... Belki onu bile yapamaz da zabıtların çizmelerini parlatır.

— Kötü yürekli kız sen de... Osmanın yerinde olsan senin yüzüne bile bak-mam, senin için keder etmem. Böyle karı olmaz olsun, bin kat hayırdır.

Aşşenin kaşlarını çatarak hızlı adım-larla uzaklaştığını gören Zeyneb evvelâ alaylı bakışlarla onu takip etti; fakat ayni dakikada davul zurna sesleri ortahığı doldurdu düşünceli adımları da kö-yün meydanına, askerlerin veda edeceği yere doğru yürümeğe başladı.

Meydanın halî gözülecek şeydi: Tam ana baba günü... Geliş, gidis, kopuş sıç-rama, kâhkaha ve göz yaşı birbirine ka-rışmıştı. Zeyneb bu mahşerde Osmanı aradı, bulamadı. Delikanlı en son dakika-da, alay meydanından hareket ederken geldi, anasının elini öptü, Zeynebe doğru, ilk defa olarak sert ve soğuk bir bakışla baktı ve zayıf vücudunu dikleştirten met-in adımlarla arkadaşlarına iltihak etti.

— Kanburgilin Osman gönüllü yazıl-mış...

— Kanburgilin Osman da savaşa gidi-yormuş...

— Artık Zeyneb teller takısını; zaval-lı oğlan bile kendini ateşe attı, hep o fetan kızın uğruna...

Bu sözler günlerle, aylarla köyün üs-tünde dolaştı, civar köylere, hattâ kasa-baya kadar yayıldı.

Zeyneb hâlâ şaşkınlıktan kendini kur-taramamıştı:

— Osman yüzüme bile bakmadan, bana veda etmeden gitsin ha! O Osman ki bir hafta evveline kadar su bağında yana yana ağlıyor, «Zeyneb, bana varmazsan ö-lürüm!» diye yalvarıyordu! Demek ko-yun birdenbire aslan oluvermişti!

Osman niçin gitmişti? Zeyneb, köyde kalmış olsa ve gene senelerdenberi yap-tığı gibi bir gölge halinde kendisini ta-kib edip yalvarmış olsa delikanlıyı red-dedeceğini, onun yüzüne kâhkahalar sa-vuracağını, «ben senin gibi pısrık koca

istemem, benim yaracağım adam tam bir erkek olacak anladın mı?» sözleriyle o -nunla alay edeceğini pekâlâ bildiği halde gene onun böyle birdenbire ve kendisine haber vermeden böyle büyük bir karar vermiş olmasını ve gönüllü yazılmasını bir türlü affedemiyordu.

Hele son dakikada delikanlının gözle-rinde yanan sert kıvılcım onu büsbü - tün çileden çıkarmağa kâfi idi.

— Benden ayrıldığın için bir acı bile duymadı. Gözleri parlak, yanakları alev-li idi. Bunca senedenberi onu ilk defa olarak böyle gördüm. Alimallah tam bir erkek hali vardı: Bütün işler varken ka-rıları bakalacak bakıy oluyun bir erkek..

Saz benizli, gözleri yağlı aşşının böy-le değişmesine Zeyneb tahammül ede-miyordu. Ve aylar geçtikçe içinde ona karşı öfkeden daha kuvvetli bir kin yük-seldiğini hissediyordu.

— Anasına yazdığı mektublarda her-kesin adı var, yalnız bana bir selâm bile çıkmıyor. Zeyneb öldü mü. diye sormu-yor bile; halbuki kaç kere anasını bana yollamış, beni razı etmesi için ihtiyar kadın yalvarmıştı.

Osman köyden ayrılmış on sekiz ay geçtiği halde Zeynebin öfkesi yataşmak şöyle dursun, büsbütün artıyordu. Hele gönüllünün büyük savaşlara girdiğini, madalye aldığını duyunca içine korku ile karışık bir saygı doldu ve onu düşünerek gece uyukları kaçtı. Hattâ tam o sırada muharebeden dönen köy muhtarının oğ-lunun evlenme teklifini bile reddetti.

— Adam sen de, savaşa girdi, bir ma-dalye almadın döndü; böyle erkek mi olur?

Yavaş yavaş Osmanın kısa boyu Zey-nebin hayalinde uzuyor, mahzun yüzü sertleşiyor, sönük gözleri parlıyor ve Os-man bir kahraman gibi genç kızın varlığını istilâ ediyordu. Bazı geceler onun düşmanla göğüs göğüse boğuştuğunu dü-şünerek deli gibi yatağından fırlayıp haç-kıra hıçkırığa ağladığı bile oluyordu.

Köyün birçok delikanlıları döndüğü halde Osman harbin sonuna kadar mu-harebe etti ve davullar sulhü ilân ettik-ten sonra köye çıktı. Göğüs birkaç ni-sanla örtüldü idi. Fakat asker üniforma-sının bir kolu boşta sallanıyordu.

— Kanburgilin Osman kolunu kaybet-miş!

Öyle iken, Osmanı ilk karşılayanlar - dan biri Zeynebdî.

— Sağ geldin ya Osman, Allaha yüz bin şükür olsun.

Delikanlının mağrur yüzünde belir - siz bir titreyiş, bir acı dolayıştı.

— Sakat döndüm Zeyneb, ölemedim.

— Çok şükür ölmedin; bir kolu kay - betmekten ne çıkar; bak benim sağlam iki kolum var; senin yerine tarlada ben çalışırım.

Düşman karşısında titremiyen ve sa - rarmıyan delikanlının benzi saz gibi sol-du.

— Sapasağlam adamken beni istemi - yordun, Zeyneb, sakat adamın karısı o-lur musun sen?

Genç kızın gözlerinde bir şimşek çak-tı, kumral başını Osmanın nişanlarla ör-tüldü göğüsüne dayıyarak mırıldandı.

— O vakit sen çocuktun Osman, şimdi tam bir erkek oldun.. Benim erkeğim...

KIZILAY

C. Genel merkezi Başkanlığından:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Kızılay C. Aksaray Hastabakıcı Hemşire mektebi ahşap bina tamiratı, tahmini keşif bedeli (2221) lira (58) kuruştur.
- 2 — Bu işe aid evrak şunlardır: A — Keşif cetveli. B — Hususî fennî şartname. İstiyenler bu evrakı Kızılay C. Hastabakıcı Hemşireler okulu müdüriyetinden meccanen alabilirler.
- 3 — Eksiltme 22.9.939 tarihinde Cuma günü saat 10,30 da Kızılay C. Hastabakıcı Hemşireler okulu müdüriyetinde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme, açık eksiltme usulüyle yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 166 lira 65 kurusluk teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikalarla haiz olup komisyonca ibraz etmesi lazımdır.
- 6 — Eksiltmeye en az bir parçada (3000) liralık bina inşaatı yapmış ve iyi bir şekilde bitirmiş olduğuna dair resmî iş sahibilerinden alınmış iyi hizmet vesikaları.
- 7 — Cari seneye aid Ticaret Odası vesikası.

VAZİYET

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1 — Aksayarak Rusya ile Japonya arasında senelerden beri devam eden hudud müsademeleri durdurulacak. Tokyo ile Moskova arasında mübareke yapılacak.

2 — Sovyet Rusya ile Japonya arasında bir ademi tecavüz paktı akd. umacaktır.

Bunlar tahakkük ederse Sovyet Rusyanın şimdilik istikameti meçhul herhangi bir faaliyete geçeceği anlaşıyor. Onun, Japonlarla anlaşması arkasını temin etmek istemesindedir.

Şimdi Japonlara ne gibi bir taviz verildiğini anlamak kalır ki bu hususta Japonya'ya Çinde hareket serbestisi verilmesi hatıra gelebilir.

Rus - Japon ademi tecavüz paktı dünya için yeni bir sürpriz olacak ve önemşüml bir mahiyet kazanacaktır. Bu paktın Hitlerin bir tertibi olduğuna şüphe edilemez.

İngilterenin Sovyet Rusya - Almanya ademi tecavüz paktının aktindenberi Japonya'ya, hattâ bazı tavizler mukabili kazanmağa çalıştığını biliyoruz. Şimdi bir Sovyet Rusya - Japonya ademi tecavüz paktı İngiliz siyasetinin Japonya'ya yeni bir muvaffakiyet-sizliği sayılacaktır.

Almanyanın bu yeni siyaset manevralarının ilk neticesi, Röyter ajansının tahminine göre, mütecanis bir küçük Lehistan bırakılmak üzere bu memleketin Rusya ile Almanya arasında taksimi olacaktır. Zaten Pravda gazetesi Lehilerin mağlubiyetini daha ziyade bunların gayri mütecanis bir millet olmalarına atfediyor ve Lehistan'da pek çok beyaz Rus ve Ukranyalının bulunduğu a-

şaret ediyor. Adı geçen gazetenin bu yazısı İtalyada Rusların şimdiden Lehistan'da alacakları yerleri garanti etmek istedikleri suretinde tefsir edilmiştir. Bu müneşebetlerle Rusyada bir milyon tutan 19 yaşlı gençlerin silâh altına alınmaları nazarı dikkati cebetmektedir.

Yeni küçük Lehistan: Almanların Lehistan'dan 1914 deki yerlerini istedikleri malumdur. Bunlar Almanlarla meskün Danzig ve Koridor bölgeleri, Torn şehrinin bulunduğu Culmerland, Pozen eyaleti, Tarnovic ve Katowic vilâyetleridir.

Rusyada beyaz Ruslarla meskün Vilna, Slovnik ve Pinsk gibi mücavir eyaletleri almak isteyecek, belki de Lemberg ve Tarvopol gibi Ukranyalılarla meskün yerler de Ukranyaya verilecek bu suretle 15 ilâ 16 milyon halis Polonyalının sakin bulunduğu muntakalarda denizsiz ve Romanya ile hudud ve irtibatısız yeni ve küçük bir Polonya kurulacaktır.

Amerikanın enternasyonal faaliyeti: Amerika hariciye nazırı Hull'un Japon elçisi ile uzunca görüşmesi ve Moskova - Amerika sefirinin Rusyadaki Amerikan tebasına memleketin dâimelerini tavsiye etmesi ve Amerika'da bitirilecek kanunu ve muhariblere silâh verilmesi meseleleri etrafında büyük hareketler olması burada geniş ölçüde bir enternasyonal faaliyetin mevcudiyetine delâlet eder.

Bu itibarla pek yakın istiklal yeni ve çok ehemmiyetli siyasi ve askeri hadiseler ve sürprizlerle mahmul addulunabilir.

H. E. Erkiilet

SPOR

Tekirdağlı Alman pehlivanı ile tekrar karşılaşacak

Türkiye başpehlivanı Tekirdağlı Hüseyin mağlûb olmadığını iddia eden Alman pehlivanı Villi Marn, Pazar günü Taksim stadında ikinci bir müsabaka yapacaktır.

Bu mevsim zarfında yaptığı bütün müsabakaları büyük bir muvaffakiyetle kazanmış olan başpehlivan Tekirdağlı Hüseyin'in Almanya'ya gelmesi ihtimali vardır.

Bununla beraber, kuvvetli bir pehlivan olan Almanın karşısında Hüseyin'in fazlaca dikkatli davranması lâzımdır.

Günün ikinci ve mühim güreşlerinden biri de Mülâyim ile Habeş pehlivanı Kasım Tafari arasındaki müsabakadır. Her iki pehlivanın hakeme, her türlü karara itiraz hususunda birbirlerine pek ziyade benziyen müsabaka karakterleri bu müsabakayı pek sert bir şekilde sokmuş olacaktır.

Mülâyimin hatalı güresi dolayısıyla müsabakayı yarıda bırakan Rus Skratof bu defa Dinarlı Mehmed ile karşılaşacaktır. Molla Mehmed de çok zevkli bir güreş yapan Yugoslav Skovic ile karşılaşacaktır. Müsabakalara saat 3 te başlanacaktır.

Kaymakamlar Arasında

Ankara, 15 (Husul) — Fatih Kaymakamı İhsan Sakızlı Siley'e Şile kaymakamı Rebil Karatekin Fatih'e, Evâp kaymakamı Haşim Geyveye, Geyve kaymakamı Said Ali Yücel Eyiube, İstanbul Seferberlik Müdürü Nail Silivriye, Silivri kaymakamı Ekrem Gönen İstanbul Seferberlik Müdürlüğüne, Toşya kaymakamı Şahap Ural Yaylağa, İstanbul Seferberlik Şube Şefi Esat Onat Toşyaya, Hukuk mezuhanından Kadri Erogan Saimbeyliye nakledilmişlerdir.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 15. 9. 1939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.2125	6.21
New - York	—	—
Paris	—	—
Milano	—	—
Cenevre	—	—
Amsterdam	—	—
Berlin	—	—
Brüksel	—	—
Atina	—	—
Sofya	—	—
Prag	—	—
Madrid	—	—
Varşova	—	—
Budapeşte	—	—
Pükrög	—	—
Belgrad	—	—
Okohama	—	—
Stockholm	—	—
Moskova	—	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " II "	—	—
" " I vadeli	—	—

Bergama'nın Kurtuluş bayramı

Bergama 15 (A.A.) — Dün Bergama, kurtuluş bayramını eşsiz bir tezahüratla kutuladı. Etraftan köy ve kasabalar, dan bu büyük günü görmek ve yaşatmak için binlerce köylü ve şehirlî Bergama'da toplanmış bulunuyordu.

Saat dokuzda atılan topla merasime başlanmış askerinin ve halkın ihtiram duruşu esnasında bir sübay tarafından bayrağımız hükümet kozağına çekilmiş ve bu günün askerî kıymet ve büyüklüğü anlatılmıştır.

Bergamalılar dün bütün gün ve gece en coşkun bir sevinç içinde bu güzel yıl dönümünü kutladılar.

Yağ, benzin ve petrol mübayaalarına dair Başvekâletin bir tebliği

Ankara, 15 (Husul) — Resmî müesseselere alınacak yağ, benzin, petrol, motorin ve müstakların mübayaaya ve münakasalarında firma markalarının zikredilmesi Başvekâletten dairlere tebliğ edilmiştir.

Çin orta elçimiz

Ankara 15 (Husul) — Hariciye bu - kuk müşavirlerinden Emin Ali Sipahi, Çin hükümeti nezdine orta elçi tayin edildi.

İstanbul Belediyesi İlanları

Belediye Fen İşleri Müdürlüğü makine şubesi için bir makine fen memuruna ihtiyacı vardır. 120 lira ücret verilecektir.

Taliblerin san'atlar okulu veya muadil bir okuldan diploma almış ve fransızca, İngilizce veya almanca İspanyolca birine kâfi derecede vakıf olmaları şartıyla diplomaları ve bonservisleriyle birlikte İstanbul Belediyesi Reislüğüne istida ile müracaatları. (7376)

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma Komisyanundan:

- 1 — Merkezimiz müstahdemini için nümunesi veçhile (150) takım maaskasket kişik elbise yaptırılacaktır. Behor takımının bedeli (15) lıra (65) kuruştan tutarı (2504) liradır.
- 2 — Eksiltme açık olacaktır.
- 3 — Bu işe aid gartname merkezimiz levazım memurluğundan parasız alınır.
- 4 — Eksiltme 3/Birinciteğrin/1939 Salı günü saat 15 te Galatada Karamustafapaşa sokağında mezkûr merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 5 — Muvakkat teminat parası (187) lira (80) kuruştur.
- 6 — Bu eksiltmeğe gireceklerin bu gibi işler yaptığına dair 1939 senesi Ticaret Odası vesikalarını göstermeleri şarttır. (7363)

Hele en üst katta, Cahid beyin çalışma odası olan kuleli oda cennet gibi bir yer! İnsan kendini bir vapurda zannediyor. Bazan gelip bu odada oturuyorum. Ne güzel bir kütüphanesi, ne şirin tabloları var. Geniş masası, rahat koltuklarıyla burası tam çalışmak için hazırlanmış rahat bir köşe. Cahid beyi burada tasavvur ediyorum ve yazılardaki bu yerlere aid tasvirleri tekrarlıyorum.

Bir gün bu düşüncelerimi Nahide hanıma açtım. İhtiyar hanımefendi şefkatle yüzüme bakarak bana şu sözleri söyledi: — Senin bu ince noktaları anlayacak kabiliyette olduğuna pek memnun oldum ki zım. Bak Cahid'in annesile ablası bunu takdir edemiyorlar ve onun Mersinde gelip oturmasına şaşıyorlar. Bu sabah onlardan bir mektub aldım. Bu sene Mersine gelececeklerini yazıyorlar.

Bu sözler içime garib bir rahatlık verdi. Kendilerinden pek hoşlanmadığım bu hanımların beni rahat bırakacaklarına sevindim. Vasiimin gelip on beş gün kadar burada kalacağını düşünmek üzüntüsü yetmiyor mu? O zaman bugünkü gibi serbest kalamıyacağım, dilediğim gibi gezip tozlamıyacağım ama hiç olmazsa karşında sevimli bir yüz göreceğim, annesile ablası gibi asik suratlı kadımlar değil!

Vasim'i sevmiyorum ama o iyi kalbli, ciddi ve terbiyeli bir adam! Bunu itiraf etmemek haksızlık olur. Esasen herkesin onu sevmesi de bunu isbat etmiyor mu? Hele

Fransa ile ticarî Münasebat başladı

İzmir 15 (A.A.) — Yeni Türk - Fransız ticaret anlaşması hükümlerine göre Fransa ile ticarî muamelelere başlanmıştır. Gümrükte mevcut Fransız malı az ise de gerek Fransaya gönderilmek gerek ithal edilmek üzere bir çok müracaatlar vukubulmaktadır.

Daladye Yugoslavya Elçisini kabul etti

Paris, 15 (A.A.) — Daladye öğleden sonra Yugoslavyanın Paris elçisini kabul etmiştir.

İzmir müstahsilleri Ankarada

Ankara, 15 (Husul) — İzmir müstahsilleri namına seçilen heyet dün akşam geldi, bu gün alakalı makamlarla temasiyatına başladı.

Londrada tehlike işareti

Londra, 15 (A.A.) — Dün saat 14 e doğru düşman tayyarelerinin geldiği haber alındığı için Soutirin . On . Sea'da tehlike işareti verilmiştir. Alarm yirmi dakika sürmüştür. Bilâhare istihbarat nezareti bir yanlışlık olduğunu bildirmiştir.

«Son Posta» nun tefrikanı: 39

NAKLEDEN

MUAZZEZ TAHSİN BERKAND

yengesinin ondan bahsederken ağız kulaklarına varıyor.

Nihayet, Eylülün ortalarına doğru ondan bir telgraf geldi. İki gün sonra Mersinde olacağını yazıyordu. Bu haber ortalığı altüst etmeğe kâfi geldi. Nahide hanımdan başlıyarak bütün ev halkını bir telaştır aldı. Kimi ortalığı temizliyor, kimi bahçeyi düzeltiyordu. Hattâ Cahid beyin dadısı olan Suzidil baci onun sevdiği bütün yemekleri, tatlıları, börekleri hazırlamak için kendisine muntazam bir plan çizmiş, sevgili oğlunun Mersinde kalacağı günler zarfında ona yedireceği bütün yemekleri sıraya koymuştu.

Bana gelince, bu son serbestlik gününden azami istifade etmek ümidinde bütün vaktimi bahçede ve deniz kenarında geçirmiş ve akşam saat altı vakitleri, kolumda balık dolu bir sepet, —galiba bu yeni eğilimden şimdiki kadar bahsetmemiştim. Muahemem şimdiki kadar bahsetmemiştim. Muahemem şimdiki kadar bahsetmemiştim. Muahemem şimdiki kadar bahsetmemiştim.

yağlarım çıplak bir halde eve dönmüştüm. Tam o dakikada kapıda bir otomobil durup Cahid beyle Ayda dışarı çıkmışlar mı? Kanımın yüzüme yükseldiğini hissettim; çünkü daha gelmez ondan azar ışıtmek hiç hoşuma gitmiyordu.

Ben taşkıtan geçerken vasımın yengesini hararetle öptüğünü gördüm. Hanımefendi de, sesinde çok müstfik bir titreyişle ona: — Seni gördüğüme çok memnun oldum sevgili oğlum... diyerek onu yanaklarından öpüyordu.

— Ben de çok memnunum yengeciğim ve emin olunuz ki, her şeye rağmen beni buraya cezbeden sizsiniz.

Tekrar birbirinin boynuna sarılarak öpüşüyorlar. İkinin de yüzlerinden büyük bir saadet rüzgârı geçiyor. Ben bir köşeye sinmiş, bu mağrur adamın çocuklaşmasına hayretle bakıyor, ona kendimi göstermeden nasıl sıvışıp yukarı çıkabileceğini düşünürken bir çift yeşil gözün üstüme dolacağını hissettim.

— Bonjur Semiha... Senin keyfini kaçıracağım o kadar çok memnun olduğuna pek memnun olmadım değil mi? Hafifçe gülümsüyordu. Ben de elimi onun

«Son Posta» nun tefrikanı: 92

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Yeni culûs hazırlığı

SAATİN YELKOVANI

Şeyhislâm Atâ Molla, saraya öyle bir zamanda gitmişti ki, sultan Selimin doğumuna tesadüf eden saat ve dakikaya rastlamıştı. O doğacağı zaman, müneccimbaşımın (Esref saat) beklemesine rağmen, tabiat hükmünü icra etmiş, beklenen saat ve dakikadan evvel dünyaya gelmişti... Şimdi de talih ve mukadderat ahkâmını göstermiş, ezeli nasibin ona takdir ettiği cilve zuhür etmişti.

Şeyhislâm Atâ efendi, oldukça gösterişli bir alayla saray kapısına dayanmıştı. Hattâ efendiyi refakat eden asker kalabalığını görün kapıcılar, kapıları açmaktan korkmuşlardı.

Bu kanlı ihtilâlin baş mürettepli olan Atâ efendi, saray kapısında da bir facla vücutte gitmeden çekinmişti. Kapıcılar adeta yalvararak güçlükle kapının bir kenarını açtırabilmişti.

Vâkıâ içeriyeye yalnız başına girmemişti. Refakatinde, yüzden fazla asker bulunmaktadı. Fakat kurnaz şeyhislâm, içeride zuhür edecek bir arbedede, en evvel kendisinin katledilmesinden korkarak:

— Yiğitler.. dilâverleri. Bizim buraya gelmekten maksadımız, bir elçilikten gayri bir şey değildir. Zinhar, olmaya ki enderunu hümayunda bir kimseye tasallüt ve tecavüz etmesiniz.

Diye, hepsini sıkı sıkı tembih etmiş.. sonra, içeri girmişti.

Saray meydanları, tamamille tenha idi. Enderun halkından kalan birkaç kişi de şeyhislâmı görünce, birer tarafa çekilmişlerdi.

Atâ Molla, korku ve tereddütler içinde, Akağalar kapısına geldiği zaman, kızlarağası na haber gönderdi. Onu araya davet etti:

— Ağa hazretleri.. milletin ve erkânı devletin kararını ihtiva eden şu arzıyı, sultan Selim han hazretlerinin yedilerine teslim ediniz.

Dedi.

Kızlarağası, bu soğuk ifadede, bütün acı hakikatleri anladı. Hemen oraya yürüdü:

— Ben, efendime, böyle bir şeyi nasıl ve rebilirim?

Diye, hüngür hüngür ağlamaya başladı. Atâ Mollanın, taştan daha katı olan kalbi hissiz zannedilen şu ihtiyar Habeşli kadar bile müteassir olmadı.

— Bak, ağa efendi... Böyle işlerde, naz ve istigna olmaz. Kazıye, mühimdir. Bir saniye dahi tehire tahammülü yoktur. Sonra, mes'ul olursunuz. Ben, nasıl vazifemi ifa ediyorsam, siz dahi böylece hareket ediniz.

Diye, adeta kızlarağasını tekdire başladı. Zavallı kızlarağası, beyhude yere mukavemetin hiç bir fayda temin edemeyeceğini anladı. Atâ Mollanın verdiği kâğıdı alarak yerinden kalktı. Ağlaya ağlaya, Lâle bahçesine doğru yürümeye başladı.

3 üncü Selim bu sırada, (Sünnet odası)nda idi. Yalnız kalmak ihtiyacını hissettiği için, hemşiresi Hatice sultanı baremede bırakmış, henüz buraya gelmişti. Ayakta duran silâhtar Ali paşa ile konuşarak, haricdeki vaziyeti öğrenmekte idi.

Daha hâlâ taht ve saltanatından ümidini kesmiyen bedbaht padişah:

— Asilerin cümle talebeleri kabul edildi. Ne azebdir ki, daha hâlâ dağılmazlar... Ortada, bir söz sahibi de bulunmaz ki, kendilerine gönderip nasihat ettirelim. Kaymakam paşa ile şeyhislâm efendi de, tarafımıza uğramaz oldular.

Diyordu.

Silâhtar Ali paşa; Atmeydanında ve Babıâlinin kapılarında yükselen.

— İstemezüki.

Feryatlarını duyduğu halde, bunu efendisine söylemiyordu. Ellerini uğuşturarak:

— Eşef etmeyin, sultanım. Elbet, meselenin bir çareli hanesi bulunur.

Diye, onu oyalamaya çalışıyordu.

İşte bu sırada, kızlarağası, Sünnet odasına girdi. 3 üncü Selim, onun telaşlı halini görünçürmez, birdenbire yüreği oynuyarak elini göğsüne bastırıp:

— Hay, ağa.. elindeki kâğıd nedir? Hayır mı?

Diye, sual etti.

Kızlarağası, kelimeler boğazında düğüm lenerek:

— Allah, hayırlara tebdil etsin, sultanım. Diye, mukabele ederek, şeyhislâm Atâ efendinin verdiği kâğıdı, 3 üncü Selime verdi. Selim, kâğıdın mübürlerini koparıken parmakları titriyordu. Kendisine, felâketi bildiren bu (hal fetvası) anlamış gibi, bir türlü onu açmaya cesaret edemiyordu.

Nihayet kâğıdı açmış.. sür'atle göz gezdirmişti. O anda rengi, sapsarı kesilmişti... Böylece birkaç saniye düşüdükten sonra, ağır ağır yerinden kalkmış..

— Ne yapalım? Saltanatı nasib, bu kadmış. talih ve mukadderatı tebdil etmez, kimsenin elinde değil..

Diye, söylenmiş.. ve;

— Zâlike takdirül azizül alim... Ayetini okuyarak harem dairesine çekilmişti.

Acaba, onun doğduğu zaman, saatin yelkovasını parmaklıyarak:

— Doğan şehzade, tam (saati muhtar)da dünyaya geldi. Mutlak ve muhakkak, cihanğir olacak.

Diye, 3 üncü Mustafayı aldatan müneccim efendi nerede idi? Ve şimdi burada olsaydı, gene o saatin yelkovasını parlamakla, bedbaht hükümdarın şu büyük felâketini tehir edebilecek mi idi?

★

Akağalar kapısında bekleyen şeyhislâm Atâ efendi, derhal veliahd şehzade Mustafanın kahvecisi Abdurrahman ağayı celbederek:

— Var, şehzade hazretlerine müjde ver. Hazır bulunsunlar.

Dedi. Aynı zamanda, kapıcıbaşıya da, culûs vukubulacağını bildirecek;

— Devlet erkânı, yoldadır. Tez, kapılar açılınsın.

Diye emir verdi.

Sarayda bu hadiseler cereyan ederken, Babıâlinde de bir kâfile hareket etmişti.

Musa paşa, bu kâfilenin önünde bulunuyordu. Kazaskerler ile devlet ricalı de onu takib ediyordu.

Bu kâfile, Alayköşkünün dibinde yatan, zavallı Ahmed efendinin parçalanmış cesedi önünden geçerken, lime lime olan bu kanlı nâşa bakanların tüyleri ürperiyor.. fakat, bu feci manzara, oradan geçenlerden hiç birine ciddi bir ibret ve intibah dersi vermiyordu.

Musa paşa, ancak böylece bir çocuk kadar olan çelimsiz, zayıf, susuk vücudu ile parlak bir küheylan atın üzerinde, kamburunu çıkara çıkara, küçük ve çipli gözlerini etrafta doluştıra doluştıra saray kapısından giriyor.. ve şu anda, efendisine ettiği bu büyük ihanetten, zerre kadar teassür eseri göstermiyordu.

Akağalar kapısında, iki büyük hain birleşmişlerdi. Şimdi aralarında şu kısa muhavere geçiyordu.

— Aceb, padişahı nevacak hazretleri hazır mı, şeyhislâm efendi hazretleri?

— İhtimal ki hazırlanmakla meşgul oluyorlar... Bizler, (Hünkâr sofası)na gidip, zati hümayunlarına orada intizar ediyelim.

Bu karar üzerine, Musa paşa ile Atâ Molla kolkola giriyorlar.. önde koşuşan haremağaları:

— Destur!

Seslerle bağırırken, Kuşhane kapısından, harem taşlığında geçerek (Hünkâr kapısı)ndan içeri giriyorlar.. kapı aralıklarından akseden hicrikçılara ve kadın feryatlarına zerre kadar ehemmiyet vermiyerek, zarif aynalar, beyaz ve mavi çinillerle müzeyyen olan Hünkâr sofasına giriyorlar.. kıllıktan işlemeli sütlere döşenmiş olan sedirilere kurularak, mağrurane bir eda ile, Osmanlı tahtına çıkacak olan (şehzade Mustafa)yı bekliyorlardı.

(Arkası var)

nın en güzel köşesidir... Ayda, uslu dur! Köpek, Nahide hanım efendinin etrafında döndükten sonra onun omuzlarında sıçramaya başlamıştı. Bu güzel hayvana, bilâhittir biraz öfke ve kinle baktım.

— Zavallı Tapımı ısırmıştı.

Benim bu mahzun tavrım vasim'i güldürdü.

— Efendisini müdafaa ediyordu, ne yaparsın! Boş yere tekrar o günü düşünerek kızarmaya ve Ayda ile barış artık!

Köpeğin çağırdı, yanına yaklaştırdı. Bu güzel hayvanın ipek başını okşamaktan kendimi alamadım. O da bunu bekliyormuş gibi hemen üstüme sıradı, yanaklarımı yaladı.

— İşte dostluk muahedesini imzaladı. Bundan sonra da onunla ne de onun efendisi olan vasimle aramızda hiç bir bulut kalmadığını, bütün anlaşmazlıkların ortadan kalktığını ümid ediyorum.

— Eğer çok mütebid olmazsanız!

— Ve sen de itaatlı ve uysal olursun!

İkimizde gülümseye başladık. Nahide hanım da bize iştirak etti; fakat o sırada gözlerim yemek odasının kapısına gidince, orada, aralık kapından bir çift keskin gözün bize baktığını gördüm. Suzidil bacımın nazarlarında okuduğum vahşî düşmanlık beni iliklerime kadar titretti!

Benim baktığım tarafa başını çeviren vasim de Suzidil'i görmüştü.

— Gel dâdı, nasılsın bakalım?

Onlar samimi sözlerle konuşurlarken ben kendi kendime soruyordum:

— Niçin, bu kadını niçin benden nefret ediyor? Bunun sebebi nedir?

(Arkası var)

ANBAR İNŞAATI

Toprak Mahsulleri Ofisinden

1 — Kunduz istasyonunda yapılacak anbar ve idare binası buna müteferri işler götürü olarak kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli (59.888,05) elli dokuz bin sekiz yüz seksen sekiz lira beş kuruştur.

2 — Eksiltme evrakı (3) üç lira mukabilinde Ofis Umum Müdürlüğünden alınabilir.

3 — Eksiltme 25/9/939 tarihinde saat 15 de Ankarada Ofis binasında yapılacaktır.

Teklif mektublarını havi zarflar makbuz mukabilinde Ofisin Muhaberat servisine teslim edilecektir.

4 — Muvakkat teminat miktarı (4244,40) dört bin iki yüz kırk dört lira kırk kuruştur.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden nihayet iki gün evvel Ofisten alacakları ehliyet vesikasını koyacaklardır.

6 — Anbarın betonarmesi için lazım gelen demirlerden Ofiste mevcut olanlar maliyet fiatı üzerinden müteahhide verilecektir. Demirlerin teslim mahalli, cins ve miktarları hakkında Ofisten şifahi malûmat istenecektir. «4613» «7368»

Dil - Tarih ve Coğrafya fakültesi

(Ankara edebiyat fakültesine) Talebe kaydı

Fakültede bu sene Felsefe enstitüsü de tesis olduğundan bir edebiyat fakültesinde mevcut olması lazım gelen bütün ders zümreleri vardır. Bunlardan başka Alman, İngiliz, Fransız dil ve edebiyatları ayrı birer ders zümresi halindedir.

Fakülteye kaydolunabilmek için lise mezunu olmak ve uygunluk imtihanını vermiş bulunmak lazımdır.

Talebe kaydına 15/Eylül/939 tarihinde başlanacaktır.

Fazla izahat almak için Direktörlüğe müracaat edilmesi ilân olunur. 7253)

Üniversite Rektörlüğünden:

Hall hazır sebeble Avrupada tahsillerine devam edemeyen talebinin tahsil vaziyetini tesbit etmek üzere Üniversite rektörlüğünde bir büro teşkil edilmiştir. İstanbulda bulunanların bizzat ve taşrada bulunanların yazı ile ve vesikalari müracaat etmeleri. Yüksek mühendis mektebiyle nafta teknik okuluna girmek isteyenler doğrudan doğruya bu mekteb direktörlüğüne müracaat edebilirler. «7333»

Anbar İnşaatı

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

1 — Bor ve Sarioğlan istasyonlarında yapılacak anbar idare binası ile buna müteferri işler götürü olarak kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedelleri "Bor," için "52.387,47,, elli iki bin üç yüz seksen yedi lira kırk yedi kuruş, Sarioğlan için "78.189,86,, yetmiş sekiz bin yüz seksen dokuz lira seksen altı kuruştur.

2 — Eksiltme evrakı "7,, yedi lira mukabilinde ofis umum müdürlüğünden alınabilir.

3 — Eksiltme 19/9/939 tarihinde saat "15,, de Ankarada ofis binasında yapılacaktır. Teklif mektublarını havi zarflar makbuz mukabilinde ofisin muhaberat servisine teslim edilecektir.

4 — Muvakkat teminat miktarı "Bor,, için "3.869,37,, üç bin sekiz yüz altmış dokuz lira otuz yedi kuruş, "Sarioğlan,, için "5.159,50,, beş bin yüz elli dokuz lira elli kuruştur,

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yaptıkları bu gibi işlere aid vesikalari ve eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden nihayet iki gün evvel ofisten alacakları ehliyet vesikasını koyacaklardır.

6 — 1 inci maddede yazılı inşaat ayrı ayrı kimselere ihale edilebilir. "4456,, "7174,,

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

İsim, miktar ve muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları aşağıda yazılı iki liste muhteviyatı malzeme 13.10.1939 Cuma günü saat 15 den itibaren ve ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satılmaktadır.

Bu işe girmek isteyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme daire-sinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır.

Liste No.	Malzemenin ismi	Miktarı	Muhammen Bedel	Muvakkat Teminat
1 —	Muhtelif amyant ve Klingerit malzemesi...	7450 Kg.	6198	464,85
2 —	Muşamba ve linoleum	2700 metre	9610	720,75

(7140)

Şeker nakliyatı için D. D/143 numara yeni bir tarife ihdas edilmiştir. Bu tarife 15/9/1939 tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. «4470» «7230»

Bir doktorun günlük notlarından

Entanî ve asabî Sebeplerden İleri Gelen başdönmeleri

Birçok entanlar muvakkat ve geçici baş dönmelerini muhtemel olurlar. Bir kısmı vücudde mevcut olan bazı hastalıkların husule getirdiği baş dönmeleridir. Meselâ çenker hastalığı, nikris hastalığı, üremi denilen idrarın kana karışması hastalığı. Şüphesiz bu gibi hastalıklarda diğer âraz da mevcuttur. Ve bu âraz meyânında baş dönmeleri de sayılabilir. Diğer bir kısım da tesemmüden ileri gelen baş dönmeleridir. Meselâ çok tütün içenlerde, çok alkollü içki istimal edenlerde bir de hamızı karbon denilen kömür kokusu ile zehirlenenlerde, zehirli mantarları yiyenlerde, bozuk konserve-leri yiyenlerde baş dönmeleri görüldüğü gibi bazı ilaçlardan da bu hal çok olur. Meselâ kinin alanlarda, salsilat dö sut içenlerde baş dönmeleri görülür. Had hastalıkların bazılarında, meselâ hümayı şibh, tifoda, grippe, malarya, yani sıtmada baş dönmeleri çok olur.

Cevap isteyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Yeni neşriyat

İşler tıkrında gidiyor!

Rus inkilabını hazırlayan meşhur edip Çekofun nefis hikâyesi.

Haydar Rıfatın tercümesi.

50 kuruş. Yeni çıktı.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler: eŞhzadebaşı: (Asaf), Eminönünde: (Yorgi), Aksarayda: (Ziya Nuri), Alendarda: (Esad), Beyazıdda: (Asador), Fatih-te: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübdde: (Eyübsultan). Beyoğlu cihetindekiler: İstiklal caddesinde: (Dellâsuda), Bostanbaşı: (İtimad), Taksimde: (Limonciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Karaköyde: (Sitki), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalaradakilere: Kadıköyünde: (Kadıköy), Üsküdar: (Ahmediyeye), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Halk).

TIYATROLAR

Raşid Rıza: Ertuğrul Sadı Tek tiyatrosu Tepebaşıda Donanma gecesi

Halk tiyatrosu: Kenan Güler ve arkadaşları Taksim Altintepe tiyatrosunda Kırkıncıdan sonra

Eğti tiyatrosu: Nuri Genç ve arkadaşları Karagümrük Zafer sinemasında Kasırga pilyes 3 perde Jaklar ve Mirabellâ varyetesi

Son Posta

Yemli, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25 İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
Sene Kr.	Ay Kr.	Ay Kr.	Ay Kr.	Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Telgraf : Son Posta

Telefon : 20203

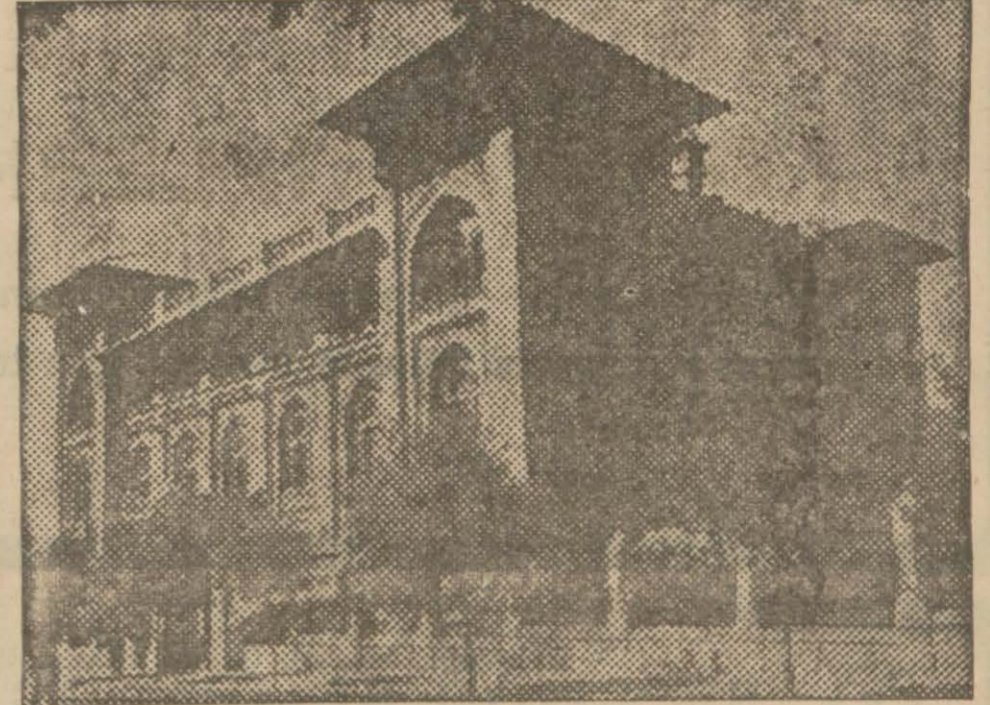
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık 4,000 Lira

4	"	500	"	2,000	"
4	"	250	"	1,000	"
40	"	100	"	4,000	"
100	"	50	"	5,000	"
120	"	40	"	4,800	"
160	"	20	"	3,200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı teşkilâtı erati için satın almaya 2000 adet erati kaputunun kapalı zarfla yapılacak olan 28/8/939 Pazartesi günü saat on beşteki eksiltmesine talib çıkmadığından 22/9/939 Cuma günü saat 15 de kapalı zarfla yeniden eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 18,600 lira ilk teminatı da 1395 liradır.

3 — Evsaf ve şartnamesi ve nümune komisyonudur. Görülebilir.

4 — İsteklilerin eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi ve hile hazırlıyacıkları teklif mektublarını Galatada Rihtim caddesinde Veli Alemdar Han ikinci kattaki komisyona vermeleri. «6824»

Toprak Mahsulleri Ofisinden

Bor ve Sarioğlan istasyonlarında yapılacak anbarların betonarmesi için lazım gelen demirler müteahhidlere Ofis tarafından maliyet fiatı üzerinden verilecektir.

Demirlerin bedeli teslim mahalli cins ve miktarları hakkında Ofisten şifahi malûmat istenecektir. (7367)

İst. P. T. T. Müdürlüğünden:

Üsküdar P. T. T. merkez binası bir kısım tamirat ile çavuş, malzeme deposu ve kömürlük inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 27/9/939 Çarşamba saat 15 de B. Postahane binası birinci katta Müdürlük odasında toplanacak alm satım komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 2467 lira 25 kuruş, muvakkat teminat 186 liradır. İsteklilerin en az 1500 liralık bu işe benzer iş yaptığını dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetinden eksiltme tarihinden 8 gün evvel almış ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve çalışma günlerinde yatıracıkları muvakkat teminat karşılığı alacakları teminat makbuzile komisyona ve işe esas keşif ve müstenidatı şartname vesaireyi mezkûr müdürlük idari kalem levazım kısmına müracaatla görebilecekleri. «7055»

Beyoğlu Akşam Kız Sanat Okulu Direktörlüğünden:

1 — Kars, Antalya, Balıkesir, Eskişehir, İzmir, Samsun ve Kastamonuda açılan Akşam Kız Sanat Okulları için ihale edilmiş mamulâtı 1400 adet sandalye ile 7 milimetre ve birinci nevi hakiki kristalden mamul Bizutel olma şartıyla 28 endam divar 19 üç kanadlı paravan ve 7 paravan beş ve 46 tuvalet aynası kapalı zarfla almak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 1939 Birinciteşrinin beşinci Perembe günü saat 16 da Cağal oğlundaki yüksek mektepler binasında toplanan mübayaat komisyonu tarafından yapılacaktır.

3 — Sandalyelerin muhammen bedeli 2800, muvakkat teminatı 210 ve aynaların tahmin bedeli (1008), muvakkat teminatı 76 liradır.

4 — Sandalyelerin aynaların vasıfları muayene tesellüm ve tediye şartları eksiltme şartnamesinde yazılıdır.

5 — İsteklilerin kanuni mevzuata uygun mektublarını ve vesaikini belli saatten iki saat evvel komisyona vermeleri lazımdır.

6 — Bu hususta malûmat edinmek isteyenlerin Okul idaresine müracaat etmeleri «7149»

Galata Rihtımı 45 numarada

Hans Walter Feustel Müessesesi

KARA ve DENİZ AŞIRI BEYNELMİLEL BÜYÜK NAKLIYAT ile AĞIR VE HUSUSİ TİPLERDEKİ EMTİANIN MEMLEKET İÇİNE NAKİL ve AKTARMASINI DERUHDE EDER,

Posta kutusu : 1436 TELEFON Merkezi: 44848 - TELGRAF adresi: ALSTER. Bütün dünya Limanları ve Avrupanın münakale ve hudud merkezlerindeki en tanınmış nakliyat müesseseleriyle irtibat ve münasebetleri vardır.

Her yerde ve her zaman en kuvvetli hazır gıda Türk fıncığıdır.

FINDIK TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

bu mükemmel gıdadan bütün memlekette her vatandaşın kolaylıkla istifade etmesi için tertibat alıyor.

HANS WALTER FEUSTEL

Firmasının İstanbul, Galata Rıhtımı 45 No. daki **NORDLOYD SEYAHAT ACENTASINDA**

Bütün dünyada kara, deniz ve hava yolculuklarına aid biletler satılmakta ve en doğru malumat verilmektedir.

Mektup adresi: F. K. 1436

Tel: 41178

Bremen'de Norddeutscher LLOYD umumî acentalığı

Bundan başka: Türkiye Cumhuriyeti Devlet hava yolları, Ankara - Hamburg - Amerika hattı, Hamburg - Alman Afrika hatları, Hamburg "MER.", orta Avrupa seyahat acentalığı, Berlin Alman Lufthansa A. Ş., Berlin - Irak devlet demir yolları, Bağdat - İlk Tuna buharlı Gemiler işletme Şirketi, Viyana acentahıkları.

Cumartesinden maada hergün 8 den 18 e ve Cumartesi günleri 17 ye kadar açıktır.

Yatılı Şişli Terakki Lisesi Yatisız

1 - ANA - İLK - ORTA ve LİSE KISIMLARINA

Talebe kaydına başlanmıştır. Her gün saat 10 - 17 ye kadar müdürlüğe müracaat edilebilir. (Telefon: 42517)

2 - Okula kayıt ve kabul şartlarını gösterir prosepktüs, isteyenlere bedelsiz olarak gönderilir.

ERKEK NIŞANTAŞI Halil Rifatpaşa konağı **KIZ** Başmabeyincilik konağı

Saraçhanebaşı - Horhor caddesinde

Kız Erkek Hayriye Lisesi Yatılı Yatisız

Ana İlk, Orta ve Lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Ecebi lisani ilk sınıflardan itibaren başlar. Kızların yatılı kısmı tamamen ayrı bir binadadır. Yatisız talebeyi nakletmek için mektebin hususî otobüs servisi vardır. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530.

DEUTSCHE LUFTHANSA

Gidiş - Dönüş bilet ücreti aynı zamanda tediye edilecek olursa, dönüş bileti ücretinden % 20 tenzilat yapılır.

Bu Hava hattının, Amsterdam, Atina, Brüksel, Bükreş, Kopenhag, Londra, Milano, Malmö, Paris Roma, Venedik, Zürih gibi büyük Avrupa şehirleri ile de irtibatı olup aynı günde bu şehirlere varılır.

İzahat ve malumat almak üzere kayıt ve muamelesi için, Tayyare bileti Umumi satış acentesi «Hans Walter Feustel, İstanbul - Galata Rıhtım caddesi No. 45» adresine müracaat olunmalıdır.

(Telefon: 41178, Telgraf: Hansaflug)

KANZUK

KUVVET ŞURUBU
VİTALİN

Kansızlık, Dermansızlık, İştahsızlık gibi vak'alarda kullanılan en tesirli şuruptur. Çocukların çabuk büyümelerini temin eder. VİTALİN şurubu her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran Pastilleri de vardır.**

Kocaeli Vilâyetinden:

Hereke taşı namile maruf Herekede Hacı Hüseyin inleri mevkiinde 1750 metre murabbai mirî arazi dahilindeki taşocağı beş sene müddetle ruhsata bağlanacaktır.

İhale Eylülün on sekizinci Pazartesi günü saat on beşte açık arttırma suretile yapılacaktır. Muvakkat teminat yapılacak teklifin yüzde yedi buçuğu üzerinden hesap edilerek alınacaktır. İsteklilerin o gün zikredilen saate kadar vilâyet makamına şartnamesinin görmek isteyenlerin de vilâyet encümen bürosuna müracaatları. 7044

Dünya Muharrirlerinden Tercümeler Serisi No. 37

O. HENRY

BOLIVAR İKİ

KİŞİYİ ÇEKEMEZ.

Türkçeye çeviren;

Hasan Âli Ediz

Fi 50 Kr.

REMZİ KİTAPEVİ

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara bayiidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yapturacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

HASAN DEPOSU

Müdüriyetinden:

Bazı Ticarethanelerde ve Piyasada Hasan Glüten mamulâtının ve Hasan Özlü unlarının diğer bir müesseseye satıldığını ve bu sebeble badema işbu müstahzaratın çıkmıyacağına dair rakiplerimiz tarafından kasdî olarak işae edilen tezviratın ve yalanların asil ve esası olmadığını, bütün Hasan müstahzaratının cihanşümul olan şöhretile mütenasib bir surette gayet nefis olarak istihzar edilmesine devam edileceğini ve buhranı hazır sebeble fiatlarında bir zam veya değişikliğin yapılmadığını ve yapılmıyacağını Hasan Müstahzaratını seven ve meftun olan sevgili müşterilerine ilân olunur.

50 Liralık

Bir Elbiseyi Ter Mahvedebilir.

Terin ıslatığı elbise kısa bir zamanda harap olmağa mahkûmdur.

Ter kibindeki tuzlu maddelerden dolayı ter, bilhassa, ipekli kumaşları bozar, Elbise ve iç çamaşırlarınızı tere karşı muhafaza etmek için

SUDORONO PERTEV kullanınız.

Ter elbiseyi bozar!
SUDORONO PERTEV
KORUR

DİKKAT: "Sudorono Pertev" teri, kesmez, sadece mecrasını değiştirir. Bundan dolayı vücuda hiç bir fenalığı yoktur.

KIZILAY

Cemiyeti Umumi Merkezinden:

Cemiyetimiz harb, kıtlık, muhaceret ve emsali ahvalde zuhur eden hastalıklarla yapılacak mücadelede ve bilhassa seferberlik esnasında hastanelerde Kızılay esas hemşirelerine yardımcı sıfatile çalıştırılmak üzere İstanbulda Aksarayda kâin

Kızılay Hastabakıcı Hemşireler Mektebi

dahilinde (Gönüllü Hastabakıcı) yetiştirmek için 1 birinciteşrin 1939 dan itibaren kurs açılacaktır. Meccanî olan bu kursa aşağıda yazılı şartları haiz olanlar ahır:

- 1 - Kadın Türk vatandaşı olmak
- 2 - 20 ila 45 yaş arasında bulunmak
- 3 - En az ilk mekteb tahsili görmüş olmak

Kaydedilmek ve dersler hakkında malumat almak isteyenler yukarıda adresi yazılı mektebimize müracaat etmelidirler.

Şefik ruhlu ve hayır sever hemşirelerimiz bu insanî işe hevesle koşacaklarına kanlız.

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

1 - Bütün sınıflar için yatılı ve yatisız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.

2 - İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası Telefon: 22534